

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerinim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO ZAKLJUČKU POSVETOVANJ S PREDSTAVNIKI POLITIČNIH STRANK

Predsednik republike bo morda že danes poveril mandat za sestavo nove vlade

Najverjetnejši kandidat je tajnik KD Fanfani, ki pa še vedno okleva - Včeraj je Leone sprejel delegacije KPI, KD, PLI, MSI in PSDI - Danes na vrsti PSI in PRI - Zaključeno zasedanje CK PSDI

RIM, 8. — Predsednik republike Leone je na Kviralu nadaljeval posvetovanja za rešitev vladne krize. Danes je sprejel delegacije KPI, KD, PLI, MSI in PSDI, jutri zjutraj bodo na vrsti predstavniki PSI in PRI, popoldne pa predsednika mešanih skupin poslanske zbornice in senata. Jutri zvečer bo torej predsednik republike imel popolno sliko stališč političnih strank ter bo lahko poveril mandat za sestavo nove vlade. Najverjetnejši kandidat za mandatarja je tajnik KD Fanfani, ki katerega se je soglešno izrekla denotična stranka in kateremu ne nasprotujejo ostale stranke leve sredine. Glavna ovira je prav Fanfani, ki se upira, da bi prevzel Rumorjevo dediščino. Da bi ga celo predlagali, naj bi poleg predsedniške funkcije ohranil tudi strankno tajništvo, toda tudi ta argument — kot kaže — ni zamajal odklonilnega stališča senatorja Fanfani. Sicer je tajnik KD menda rahlo pomislil, vendar zahteva resna jar — a tudi s strani drugih strank, kot na primer vstop v vlado tudi tajnikov ostalih strank leve sredine.

Prav oklevanje demokratskega tajnika bi utegnilo zakasnitvi poveritev mandata. Ko bi Fanfani do jutri ne privolil v sprejem mandata, bi utegnil predsednik republike poveriti najprej le posvetovalni mandat neki visoki osebnosti — go mandat o predsedniku senata Spaciori — ki naj preveri politično gnoljivo — ki naj preveri politično

Tajnik KD Fanfani

voljo ostalih strank leve sredine. Šele ko bi se preverjanje uspešno zaključilo, naj bi končno Fanfani privolil v imenovanje za novega ministrskega predsednika. Vsekakor se pričakuje, da bo Leone poveril mandat že jutri zvečer ali najkasneje v četrtek zjutraj. Leone je danes najprej sprejel delegacijo KPI, ki so jo sestavljali tajnik Berlinguer in predsednika parlamentarnih skupin Natta in Ferra. Ob zaključku enournega razgovora je Berlinguer častnikarjem povedal, da je obrazložil predsedniku republike vzroke, zaradi katerih KPI odločno nasprotuje predčasni razpustu parlamenta, za katerega se zavzemajo desničarski

nju liberalnega tajnika nosi seveda glavno krivdo leva sredina, zaradi česar je treba spremeniti usmeritev. Liberalci zahtevajo tako vlado, ki bi bila prosta vsakega posrednega, ali neposrednega pogojevanja s strani komunistov ali neofasistov. Poleg tega naj nova vlada potrdi italijansko obvezo v okviru zahodnega zavezništva in v EGS.

Tudi predstavniki neofasistične stranke, ki jih je Leone sprejel za liberalci, so zahtevali konec levo-desnejske politike.

Zadnji so bili na vrsti socialdemokrati s tajnikom Orlandijem in načelnikom parlamentarnih skupin Cariglio in Aristom. Po razgovoru z Leonejem je Orlandi dal častnikarjem krajšo izjavo, v kateri je v bistvu ponovil stališče, ki ga je danes zavzel centralni komite socialdemokratske stranke.

Na CK PSDI so namreč danes po dvodnevni razpravi odobrili dokument, ki uvodoma odobrava včerajšnji poročili tajnika Orlandija in predsednika Tanassija ter poudarja, da je odstop Rumorjeve vlade

logična posledica razkroja večine, ki bi jo morala lojalno podpreti. Dokument postavlja nekatere pogoje za sodelovanje socialdemokratov v novi levo-desniški vladi. PSDI se najprej zavzema za strogo razmejitve parlamentarne večine ter izrecno poudarja da morajo ostati izven večine bodisi desničarske sile zaradi svoje reakcionarne in konservativne usmeritve, bodisi KPI zaradi svojega stališča do velikih vprašanj svobode in zaradi svoje mednarodne opredelitve. Dalje socialdemokrati zahtevajo obnovo levo-desniških koalicij v vseh krajevnih upravicah, kjer so zašle v krizo. Na mednarodni ravni zahteva PSDI lojalno potrditev evropskih in atlantskih obvez Italije, na gospodarskem področju pa dosledno politiko, po kateri naj vsi družbeni sloji prispevajo k potrebnim žrtvam. Dokument je bil odobren soglasno, vendar pa Saragatova leva struja ni glasovala za prvi del resolucije, ki odobrava poročili Orlandija in Tanassija.

Danes se je sestalo tudi vodstvo PLI, da bi zavzelo stališče, ki ga je nato strankina delegacija obraz-

ložila predsedniku Leoneju. Naj omenimo, da se je k razpravi na tem zasedanju oglašil tudi Edgardo Sogno, ki je osumljen prevarniškega delovanja proti državi in ki ga turinski sodnik Violante že več časa išče, da bi ga zasilil. Sogno se je v svojem posegu izrekel za »razbitje sedanjega režima« in za popolno zamenjavo vodilnega razreda in vlade takoj nato pa jo je odpravil. Liberalni voditelji so bili vidno v zadregi zaradi njegovega nastopa ter niso hoteli odgovoriti na številna vprašanja, ki so jim jih častnikarji zastavili v tej zvezi.

Uspela 24-urna stavka v italijanskih univerzah

RIM, 8. — V vseh italijanskih univerzah je uspela 24-urna stavka, ki so jo oklicali sindikati CGIL, CISL-UIL potem ko se ministrstvo za javno izobrazbo ni hotelo izreči o vprašanih pravnega položaja učnega osebja in reformi visokega solstva.

Pozdravljena nova sezona SSG

Zaključni prizor iz Cankarjeve komedije »Za narodov blagor«

Vrata Talijinega hrama v UL. Petronio se nam dreči odpirajo za trideseto sezono tržaškega slovenskega gledališča.

Doslej smo takemu dogodku pravili, da je prazničen. Prazničen bi moral biti tudi tokrat, kar v resnici je, kajti kdo nam more braniti, da ne bi ob njem čutili zadovoljstva, ko se bomo znova zazirali v zrcalo življenja in preverjali v podobah, ki nam jih bo nudilo, naš odnos do njega. Tokrat predvsem, ko se nam bo v njem pokazal Cankar, naš čudoviti mojster besede in pronicilji, tudi za naš čas presenetljivo in pretresljivo sodoben družbeni analitik.

Pa vendar to ne bo pravi praznik, tisti brezskrbni, radostni dogodek, ki mora biti pravi takšen, da se lahko ob njem sprostiti in odmisli vse, kar bi ga moglo pokvariti.

Ne zaradi Cankarja; on ga bo visoko povzdignil, pošalnil in ozaril.

Zaradi tistih, ki so v večnem mestu naredili vse, da bi tega praznika danes ne imeli, oziroma ki niso naredili nič zato, da bi ga imeli. Zaradi tesnobnega občutka, da moraš v državi, ki se ponaša z dvatisočletno kulturo in v srcu najbolj civilizirane celine sveta, domala iztrošiti moči, da si zagotoviš pravico do kulture, ki je neodtujljiva pravica vsakogar, posameznika in skupnosti, večinoma ali manjšinske, manjšinske se toliko bolj, ker se ravno v kulturi najbolj identificira.

Do čeraj je bila drevišna otvoritev sezone v negotovosti. Rešitev, ki jo je omogočila, je prehodna, je rešitev za silo, je rezultat skrajnih naporov vodstva gledališča, vse slovenske skupnosti in dobronamernih krajevnih delavnikov za zagotovitev minimalnih sredstev. V resnici pa sploh ni rešitev, kajti ta je še vedno v rokah okosčnih rimskih oblasti, ki imajo za naše potrebe poseben meter, kadar ga sploh imajo.

Zaradi tega je današnji, kljub vsemu razveseljitvi dogodek, zagrenjen s krepko dozo grenčice.

Kako dolgo še nam bodo z njo grenili življenje?

A ravno zato, ker se nam vrata Talijinega hrama odpirajo s tolikim naporom, s tolikšnim dokazom trdovitosti in kulturne strasti, pozdravljena nova sezona našega gledališča.

Hude posledice podražitve cene umetnih gnojil

RIM, 8. — Sklep o podražitvi umetnih gnojil bo imel težke posledice na kmetijstvo in torej na prihodnje leto. Ugotavlja se že, da se kmetje — ki ne razpolagajo z ustreznimi krediti — odpovedujejo nakupom gnojil in torej že vnaprej planirajo nižjo žetev prihodnje leto. To bo, seveda, povzročilo novo krizo v prehranbenem sektorju in verjetno močno podražitve cen hrane. Na to nevarnost opozarjajo sindikati, ki menijo, da je vlada s podražitvijo gnojil šla sam na rako velikim monopolom v kmetijski industriji (v glavnem »Montedison«) v škodo celotne skupnosti. Potrebno pa bi bilo, trdijo sindikati, da bi država in druga javna podjetja v tem trenutku prikočila kmetom na pomoč.

DANES

Že danes zvečer ali najkasneje jutri bo predsednik republike Leone po zaključku posvetovanj s predstavniki političnih strank poveril mandat za sestavo nove vlade. Glavni kandidat za mandatarja je tajnik KD Fanfani, ki pa kljub naraščajočim pritiskom še vedno okleva. Prav zaradi tega se v Rimu utrjuje domneva, da bo Leone najprej poveril le posvetovalni mandat, verjetno predsedniku senata Spagnoliju, ki naj bi ugotovil, ali obstajajo realni pogoji za sestavo nove levo-desnejske vlade. Šele nato naj bi nastopil Fanfani.

Razbitje pogovorov v zvezi z zahtevami uprave FIAT ocenjujejo sindikati kot grob poskus izkoreninjenja pred skorajšnjim srečanjem s »Confindustria« o draginskih dokladi. V obeh primerih, ugotavljajo, imajo sindikati opravka z Agnellijem, ki na svojstven način posega v vladno krizo in skuša ustaviti, že vnaprej, vzdušje protidelaškega izsiljevanja in podrediti interesom avtomobilskega monopola koristi celotne italijanske države.

Na to izsiljevanje bodo danes odgovorili delavci v Turinu. V FIAT bo 130 tisoč delavcev prekrizalo roke ves dan, medtem ko bo v jutranjih urah šlo na ulice nad pol milijona delavcev, katerim bodo spregovorili Lama, Storti in Vanni.

PO RAZBITJU POGAJANJ PRI MINISTRSTVU ZA DELO

Danes bo v Turinu stavkalo pol milijona delavcev v znak protesta proti izsiljevanju uprave FIAT

Za sindikate je sklep uprave FIAT »politični manevar«, ki bo zaostрил napetost pred skorajšnjim srečanjem s »Confindustria« o vprašanju poenotenja draginjske doklade - Prihodnjo sredo poldnevna stavka vseh industrijskih delavcev v Italiji

TURIN, 8. — Razbitje pogajanj v zvezi z vprašanjem krčenja delovnega urnika pri FIAT je dejansko le prvi znak politične zaostritve, ki bo prišla še v večji meri do izraza na četrtkovnem srečanju med sindikalno federacijo in zastopniki zveze industrijske glede možnosti poenotenja točke draginjske doklade. Zato je po mnenju sindikalistov predvsem politično in ne tehnično ali gospodarsko vprašanje.

Na sklop lastnika FIAT, da zavrne posredovanje ministra za delo, socialistična Bertoldija, so sindikalne organizacije kovinarjev odgovorile s prvo stavko, ki bo zajela vse Fiatove obrate za osem ur, na splošno pa vse turinske industrijske obrate za pol dneva. Stavkalo bo skoraj pol milijona delavcev, ki bodo v sedmih sprevidih šli po turinskih ulicah do Trga Solferino. Tu bo množično sindikalno zborovanje, na katerem bodo — poleg zastopnikov kovinarjev in Fiatovih delegatov — govorili tajniki sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL Lama, Storti in Vanni.

Medtem ko se delavsko gibanje, ne samo v Turinu, temveč po vsej

so sindikalisti Lama, Storti in Vanni razpravljali o zadržanju FIAT tudi v zvezi s četrtkovnim pogajanjem o draginjskih dokladi in vse kaže, da bo prišlo tudi na tem srečanju do močne zaostritve. Zato se sindikati pripravljajo na splošno stavkovno gibanje, ki bo 16. oktobra zajelo vso italijansko industrijo. Vanni je v svojem govoru že omenil, da bo tokratni spopad zelo oster.

Se zadnja vest iz same Fiatove uprave. Ravnatelj tovarne, Umberto Agnelli, je napovedal, da namerava FIAT zahtevati ne samo posebnih »navadnih« dopolnilnih blagajne, pač pa »posebno« podporo, češ da je vsa avtomobilska industrija v krizi. V takem primeru naj bi javna blagajna izplačala Fiatovim delavcem 94 odst. osebnih dohodkov. Ker ministrstvo za delo sploh še ni prejelo te zahteve je Umberto Agnelli sklenil izsiljevalno izplačati zneske dopolnilne blagajne delav-

cem vnaprej, kar naj bi vlado postavilo ob steno.

Kot poskus grobe vmešavanja v politično krizo je zadržanje FIAT ocenil član tajništva PSI Landolfi, ki je mnenja, da je FIAT tokrat zgolj »predhodnica zveze industrijske«, ki bi rada na tako grob način zaostila odnos do delavcev na splošno in podobno politiko vsilila vodilnemu razredu v Italiji, torej tudi vladi.

Politični urad KPI pa ugotavlja, da je FIAT napadla vso sindikalno gibanje in da ne dvomi v trd odgovor delavstva. Toda potreben je odgovor političnih sil, vseh demokratskih strank, ki ne smejo dovoli industrijskemu monopolu, da se poživlja na interese celotne skupnosti in zvrca nanjo svoje težave, oziroma izsiljuje družbo.

KPI poudarja, da je zadržanje FIAT samo posledica pomanjkanja

političnih izbir na gospodarskem področju, za kar nosijo odgovornost vse vladne skupine.

Bijedi obišče Irak

BEOGRAD, 8. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić bo s soprogo na vabilo predsednika sveta revolucionarnega povelstva Iraka in namestnika glavnega tajnika partije Baas Sadama Huseina od 11. do 14. oktobra uradno obiskal Irak. Džemal Bijedić vrača obisk Sadamu Huseinu, ki je junija letos obiskal Jugoslavijo.

BEOGRAD, 8. — Predsedstvo CK ZKJ je na današnjem sestanku preučevalo predlog sklepov o aktualnih družbeno gospodarskih gibanjih za zagotovitev gospodarske stabilizacije hrane. Na to nevarnost opozarjajo sindikati, ki menijo, da je vlada s podražitvijo gnojil šla sam na rako velikim monopolom v kmetijski industriji (v glavnem »Montedison«) v škodo celotne skupnosti. Potrebno pa bi bilo, trdijo sindikati, da bi država in druga javna podjetja v tem trenutku prikočila kmetom na pomoč.

PO OCENI KOMISIJE ZA MEDNARODNA VPRAŠANJA SKUPŠČINE IN IS SLOVENIJE

Ohridski seminar in tržaška konferenca potrdila zahtevo po globalni zaščiti

Obe zasedanji sta dali pomemben prispevek k osvetlitvi sodobnih problemov narodnih manjšin ter opozorili na nujnost demokratičnega urejanja manjšinskih zadev

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 8. — Komisiji za vprašanja mednarodnih odnosov republike skupščine in izvršnega sveta Slovenije sta pred kratkim na skupni seji obravnavali dosežke in uspehe obeh letošnjih mednarodnih sestankov, ki sta bila namenjena obravnavi manjšinske problematike: seminarja Združenih narodov o manjšinah v Ohridu in mednarodne konference o manjšinah v Trstu.

Glede pomena ohridskega seminarja so menili, da ima velike zasluge za razvijanje mednarodnega prava glede čim popolnejše zaščite narodnih in drugih manjšin. Seminar je opozoril na vsehsplošni pomen manjšinske problematike in poudaril, kako potrebno je, da se vsa mednarodna skupnost zavzame za reševanje manjšinskih vprašanj v prid miru, razumevanja in sodelovanja med narodi ter varnosti.

Tržaška konferenca pa je bila — po sodbi razpravljavcev — največje tovrstno mednarodno srečanje po drugi svetovni vojni. Njen pomen je v tem, da je bila konferenca o manjšinah z manjšinami, saj so na njej prvič sodelovali predstavniki manjšin iz raznih delov Evrope, se posebej pa slovenske narodne skupnosti iz Italije in Avstrije. Pomen konference je tudi v tem, da je

zbrala številno dokumentacijo o manjšinskih vprašanjih, kar je omogočilo znanstveno zasnovano razpravo tako o teoretičnih kot o praktičnih dosežkih na področju sodobne manjšinske zaščite. Značilno za tržaški posvet je bilo vrhu tega dejstvo, da so bila na njem v ospredju neresena vprašanja slovenske narodne skupnosti v Italiji in Avstriji in da je prav ta konferenca omogočila stvaren dialog med prizadeto manjšino in večino. Slovenska narodnostna skupnost v Italiji je na konferenci enotno i vsebinsko usklajeno opozorila italijansko in mednarodno javnost na vse neresene probleme in jasno postavila zahtevo po celoviti zakonski zaščiti manjšin. Tudi nastop koroskih Slovencev je omogočil, da se je mednarodna javnost seznanila z njihovim položajem, za katerega je značilno neizpolnjevanje manjšinskih določil avstrijske državne pogodbe. Koroski Slovenci so na konferenci tudi razkrinkali vso neosnovanost in nevdružnost nacionalistične teorije o obstoju vindišarjev, kot posebne skupnosti na Koroskem.

Oba zborova, ohridski seminar in tržaška konferenca, sta po sodbi komisij dala pomemben prispevek k osvetlitvi sodobnih problemov narodnih manjšin in opozorila na nujnost izvajanja mednarodnih obveznosti do manjšin ter demokratič-

nega urejanja manjšinskih zadev. V razpravi so tudi pozitivno ocenili prispevek jugoslovanskih in posebej slovenskih strokovnjakov in drugih udeležencev obih posvetov o manjšinah ter poudarili potrebo po nadaljevanju takega usklajenega delovanja v korist manjšin in njihove zaščite.

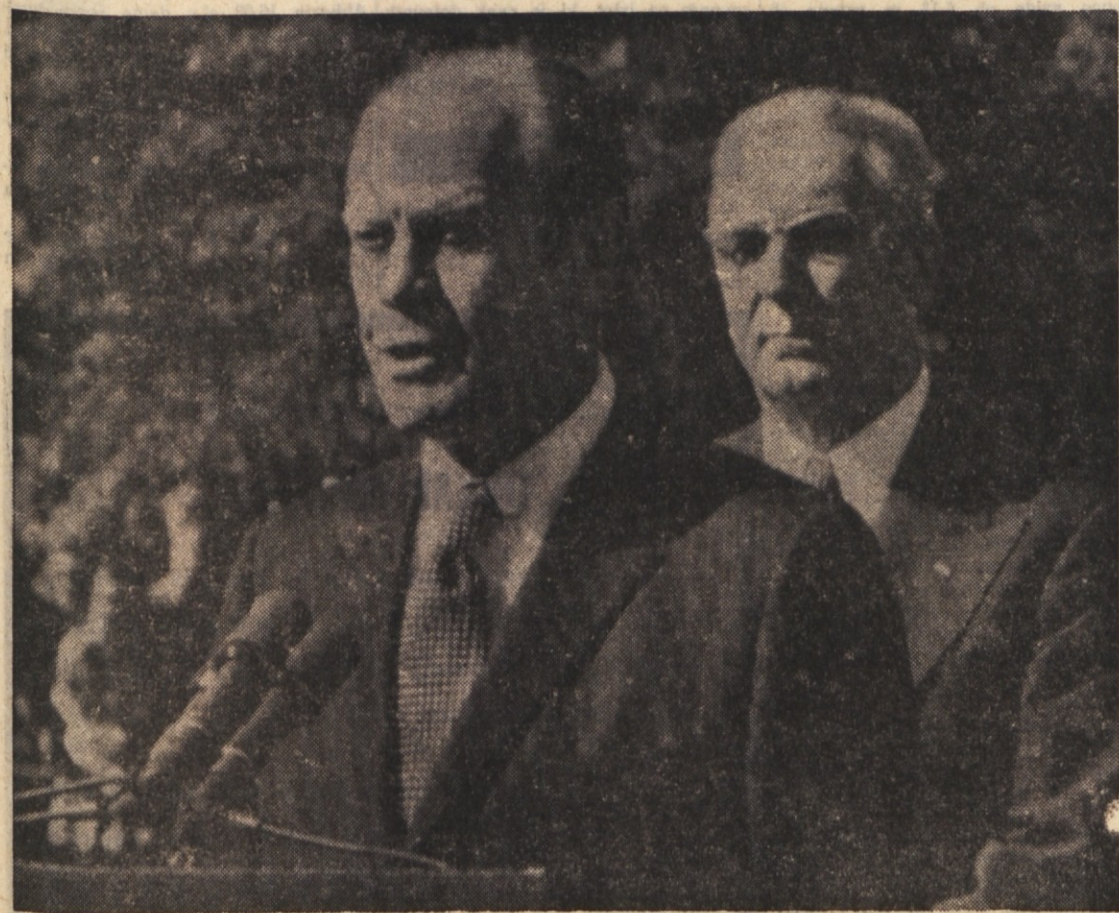
Drago Košmrlj

V Krškem prva jedrska centrala

REKA, 8. — Kot poroča tiskovna agencija ANSA bo prva jugoslovanska električna centrala na jedrski pogon zgrajena v Krškem, v Sloveniji. V tem smislu so v Dubrovniku podpisali sporazum o podelitvi kreditov za skupno vrednost 200 milijonov dolarjev med predstavnikmi SR Slovenije, Hrvaške ter zainteresiranih domačih in tujih bank.

Jedrsko centralo bo zgradilo ameriško podjetje »Westinghouse« in bo dokončano v letu 1978. Proizvajala bo letno 4 milijarde kilovatnih ur električne energije jakosti 632 megavati. Sporazum predvideva tudi dograditev dveh central na plinski pogon ter potenciranje rudnikov urana v Žirovskem Vrhu.

Edward Gieriek na obisku v ZDA

V ZDA je na uradnem obisku tajnik poljske združene delavske partije Edward Gieriek, ki je prvi državnik socialističnega bloka, ki obišče Washington po zamenjavi Nišona. Gieriek se je dalj časa pogovarjal s Fordom in domnevalo,

da sta se dotaknila vseh osnovnih svetovnih problemov ter še posebej stanja v Evropi. Fordu je jasno, da je to srečanje uvod v sleden stike z Sovjetsko zvezo. V tem smislu je Gieriek dejansko glasnik vseh držav socialističnega bloka. Pogovarjala pa sta se tudi o go-

spodarskih odnosih med ZDA in Poljsko, ki lahko Američanom dostavi ogromne količine dragoceneja premoga za jeklarsko industrijo, kar je v obdobju petrolejske krize še posebno važno. (Na sliki: Ford pozdravlja Edwarda Gierieka pred Belo hišo).

KRAJEVNA POLITIČNA KRONIKA BREZ NOVOSTI

Politični predstavniki so prezaposleni s krizami

Pobuda deželne svetovalske skupine KPI - Naloga deželne tajnika KD - V soboto seja pokrajinskega vodstva PSI

Krajenska politična kronika ne beleži nobene važne novosti glede krize deželne vlade in zapletenosti ter težav tržaške občinske uprave, ki se kopičijo z zavlačevanjem sklicanja seje občinskega sveta. Včeraj ni bilo namreč nobenega sešanka, še manj pa pogajanj med predstavniki političnih strank, ki so prisotne v deželni in v občinski svetovi. Pravijo, da se bodo te dni spet sestali na kratek posvet pokrajinski tajniki strank levega centra, da bi se pogovorili o prihodnji seji občinskega sveta, pravih pogajanj, na katerih naj bi se lotili perečih problemov in skušali doseči sporazum, pa ta teden ne bo, ker se bo pokrajinski odbor PSI sestel šele v soboto zvečer. Da bomo lažje razumeli, kakšno je zdaj vzdušje za preverjanje in na občini, za energičen in spodbuden zagon pri reševanju nujnih vprašanj, moramo upoštevati dejstvo, da imajo politični predstavniki zdaj opravka z deželno krizo, da vsi z velikim zanimanjem sledijo razvoju vladne krize, poleg tega pa tudi dejstvo, da nad nekaterimi izvoljenimi predstavniki še vedno visi Damoklov meč sodnih prijav.

Kot smo že poročali, se je pred sinočnim sestankom v Vidnu deželno vodstvo KD in je razpravljalo o deželni krizi. Po daljši diskusiji je vodstvo poverilo deželnemu tajniku Tonutiju nalogo, naj prevzame vse pobude za obnovo dogovora med strankami levega centra, da se čimprej reši kriza, obnovi dosedanja levsredinska koalicijska in izvoli tak deželni odbor, ki bo sposoben v najkrajšem času reševati pereče probleme.

O reševanju deželne krize se je včeraj razgovarjal v Rimu z vsestranskim tajnikom PSI Dr. Martini-om deželni tajnik KSI Tringale, po njegovem povratku iz Rima pa se bo sestalo deželno vodstvo stranke.

Predsedstvo svetovalske skupine KPI v deželni svetovi se je te dni sestalo s predstavniki političnih skupin demokratičnega loka, prisotnih v deželni skupščini (PSI, PSDI, PRI, Slovenska skupnost in Furlanjsko gibanje). Na sestankih, za katere je dala pobudo komunistična skupina, so razpravljali o vlogi deželne vlade in stalnih posvetovalnih komisij ter o potrebi po njihovi izrazitejši demokratizaciji. Kljub razlikam v pojmovanju deželne stvarnosti so se predstavniki vseh političnih skupin strinjali z osnovnim predlogom po vsestranski težnji k večjemu ovrednotenju nalog, ki jih opravljajo deželna skupščina in posvetovalne komisije.

Vse kaže, kot smo že včeraj omenili, da so še najbolj mirne vode na pokrajini, kjer se bo v ponedeljek, 14. t. m., začelo jesensko zasedanje pokrajinskega sveta.

Deželni odbor za šolstvo in kulturno dejavnost Dal Mas bo danes zastopal predsednika deželne vlade Comellija na spominskih svečanostih v

Ob večeršnjem delu zasedanja so strokovnjaki iz evropske deveterice in iz sosednje Jugoslavije sedeli razpravi o teh problemih, med katerimi so bila v ospredju vprašanja povezane s pretirano koncentracijo gospodarske dejavnosti - zlasti industrije - in prebivalstva na nekaterih območjih evropske deveterice in v zvezi s posrednim zaostajanjem drugih področij.

Razprava je zajela tudi specifične probleme tako imenovanih obrobni dežel, to je dežel, ki mejijo z zunanjim svetom, kar velja zlasti za deželo Furlanijo - Julijsko krajino in za dežele v pasu med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. Te probleme sta načela zlasti deželni odbor za stike z EGS Cocianni in nemški strokovnjak dr. O. Weber. V razpravo so posegli P. A. Stone (Anglija), A. Less (Anglija), J. H. C. Molenaar (Nizozemska), G. van der Auwera (Nizozemska), J. G. van Putten (Nizozemska) in glavni tajnik Sveta evropskih občin T. Philippovich. Ob koncu zasedanja, ki ga je vodil stalni predstavnik dežele Furlanije - Julijske krajine pri Svetu evropskih občin in deželni svetovalec Vicario, so sprejeli sklepe, ki smo jih zabeležili v začetku te seje.

Včeraj popoldne je evropske delegacije sprejel v dvorani deželne uprave na goriškem gradu goriški župan De Simone ter jim prinesel pozdrave Gorice, ki je tipično območje meje bogato na človečanstvo in zanimivo po svojem pomenu. Poučaril je, da se tu v miru srečujejo narodi različnih jezikov, tradicij in kultur. Tako to mesto je bilo nekorišne trenje med tremi civilizacijami: nemško, slovansko in latinsko. Šele pozneje je mesto dozorlo preko velike vojne, fašizma in povojnih sporov do novega vzdušja srednje Evrope, ki ima prav v Gorici svoje jedro. Župan je na kratko orisal trpljenje Gorice med prvo svetovno vojno z begunci in pregnanci, trpljenje pod fašizmom in v narodnoosvobodilni borbi. Dežela je bila v teh borbah uničena, toda preostala je preizkušnja in učinkovito pripomočilo k odpravi nesporazumevanja med človekom in človekom in med sosednjimi narodi. Omenil je poseben prehod od zaprtje k odprti meji, na katere osnovi Gorica gradi sedaj nove vezi s sosedmi. Med njimi je avtocesta za povezavo z Jugoslavijo, ki je v gradnji, avtoportu in druge naprave, ki naj bi jo še bolj povežale z bližnjim slovanskim vzhodom za nadaljnjo plodno sodelovanje z Ljubljano in Novo Gorico na eni strani, Koroško in Celovcem na drugi strani. V imenu kongresistov mu je odgovoril Martini, namestnik tajnika sveta evropskih občin za Italijo, ki je poudaril, da so prav v Gorici lahko na lastne oči videli praktično izvajanje širše evropske unije. O teh praktičnih oblikah je lepo govoril na kongresu deželni odbor Cocianni v svojem poročilu, ki smo ga bolje razumeli prav na tem srečanju v Gorici, kjer so prisotni tudi predstavniki Nove Gorice, ki skupaj z Gorico praktično izvajajo sodelovanje dveh narodov in držav.

Omenimo naj še, da je na srečanju na goriškem gradu zastopala Novo Gorico posebna delegacija, ki jo je vodil podpredsednik občinske uprave Anton Slapnik.

Obiskovalci so bili v posebnosti notni naglasili, da predstavljajo naša dežela vreden primer sodelovanja in odprtosti s sosednjimi deželami in da mora EGS prav zaradi tega posvečati Furlaniji - Julijski

Preiskovalni sodnik dr. Serbo je zaključil preiskovalni postopek zaradi zemeljskega usada v Brandežiji in pri tem ugotovil tudi kazenske odgovornosti gradbenega podjetja Cumini, ki je zgradilo hiše, zaradi katerih se je začel usad. Vendar del odgovornosti bremeniti tudi na občinskih oblasteh, ki so inž. Cumini dovolile gradnjo. Proces bo verjetno že to jesen.

Zaključena preiskava o usadu v Brandežiji

Preiskovalni sodnik dr. Serbo je zaključil preiskovalni postopek zaradi zemeljskega usada v Brandežiji in pri tem ugotovil tudi kazenske odgovornosti gradbenega podjetja Cumini, ki je zgradilo hiše, zaradi katerih se je začel usad. Vendar del odgovornosti bremeniti tudi na občinskih oblasteh, ki so inž. Cumini dovolile gradnjo. Proces bo verjetno že to jesen.

Vprašanja svetovalec KPI

Kdaj bo svečano odprta Rižarna?

Občinski svetovalec KPI Giorgio Rossetti, Jole Burlo in Lucijan Roncelli so poslali županu pismo vprašanje glede svečanega odprtja Rižarne. Omenjeni svetovalci v svojem pismu najprej pripominjajo, da je bila svečanost določena za predelki junij, ob 30. obletnici začetka obratovanja krematorijske peči v Rižarni, nato je bila odložena na oktober, toda vse kaže, da se za deva spet zavlačuje. Poleg tega pa se širijo vesti, da se predsednik republike ne bo udeležil te napovedane velike svečanosti. Zato

Njive pri Orchu so še vedno pod vodo

TISKOVNA KONFERENCA VODSTVA STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA

Težavna pot prizadevanj za omogočenje današnjega začetka sezone SSG 1974-75

Prof. Tavčar podal pregled naporov vodstva SSG ter krajevnih uprav za premostitev kritičnega finančnega stanja in za doseg statusa stalnosti - Direktor Benedičič orisal repertoar in vzporedne dejavnosti gledališča

Med včerajšnjo tiskovno konferenco

«V smislu tiskovnega sporočila iz vršnega odbora z dne 30. septembra in sklepa upravnega sveta z dne 7. oktobra, ob jantstvu krajevnih ustanov in dežele Furlanije - Julijske krajine ter ob podpori vseh strank ustavne loka, se 9. oktobra 1974 s Cankarjevo komedijo »Za narodov blago« redno in svečano odpravlja v Kulturnem domu trideseta sezona Stalnega slovenskega gledališča. Prva ponovitev bo 10. oktobra v gledališču »Verdi« v Gorici v okviru 3. kulturnega srečanja »Alpe - Adria«. S to predstavbo bo gledališče istočasno tudi otvorilo letošnjo sezono v Gorici, kjer skupaj s Slovensko prosvetno zvezo in Zvezo slovenske katoliške prosvete, ob sodelovanju z ustanovo umetniško - kulturnih manifestacij EMAC, že vrsto let opravlja pomembno dejavnost na prireditvenem področju. S to dejavnostjo gledališče veliko prispeva pri širši uveljavitvi Gorice, ki se lahko ponasa bodisi s posameznimi sezonami, kakor tudi s številom obiskovalcev.

Kljub kritičnemu finančnemu položaju, v katerega je začelo zaradi neizpolnenih obljub in neprimarnosti stalnosti s strani ministrstva za turizem in prireditve, bo torej gledališče skupaj z italijansko Dramo z Reke, lahko nastopilo v Gorici in prispevalo svoj delež na pomembni mednarodni prireditvi »Alpe - Adria«.

Do sedaj uradno sporočilo vodstva Stalnega slovenskega gledališča, ki je včeraj, neposredno pred začetkom 30. in torej jubilejne sezone, priredilo tudi tiskovno konferenco, na kateri je predstavnik tiska in tiskar seznanilo tako z napori za omogočenje sezone, kakor tudi z repertoarom za sezono 1974-75.

Morali bi se v marsičem ponavljati, če bi zapisali vse, kar je predsednik upravnega sveta prof. Josip Tavčar povedal v zvezi s kritičnim finančnim položajem našega gledališča in z napori za premostitev težav. Zato naj historiat teh naporov samo povzamemo

4. septembra je zunanji ministerstvo v odgovoru na pismo dežele končno poruliralo jasno stališče. Izjavilo je, da je vprašanje priznanja stalnosti SSG v izključni

(Nadaljevanje na 6. strani)

ŠTIRI MESECE ZAPORA ZA VOJAŠKI »SPOMINČEK«

Naboj za vojaško puško v stanovanju desničarskega skrajneža

Pred tržaškimi sodniki se je moral zagovarjati obtožbe nedovoljene posesti vojaške municije 23-letni Danny Gellietti iz Ul. La Marmora 12. Procesu so prisostvovali številni znani tržaški škvadristi, obtožbenica pa je branil misovski veljak Giacometti. Do obtožbe, ki je priredila mladega novofašista pred sodnike, je prišlo na precej zapleten način. 12. aprila lani so med prenevanjem fašističnega manifestiranja v Milanu vrgli proti agentom nočno bombo, ki je ubila mladega policista. Umor je bil obtožbenica, ki jo je vodil podpredsednik občinske uprave Anton Slapnik.

Obiskovalci so bili v posebnosti notni naglasili, da predstavljajo naša dežela vreden primer sodelovanja in odprtosti s sosednjimi deželami in da mora EGS prav zaradi tega posvečati Furlaniji - Julijski

Preiskovalni sodnik dr. Serbo je zaključil preiskovalni postopek zaradi zemeljskega usada v Brandežiji in pri tem ugotovil tudi kazenske odgovornosti gradbenega podjetja Cumini, ki je zgradilo hiše, zaradi katerih se je začel usad. Vendar del odgovornosti bremeniti tudi na občinskih oblasteh, ki so inž. Cumini dovolile gradnjo. Proces bo verjetno že to jesen.

Vprašanja svetovalec KPI

Kdaj bo svečano odprta Rižarna?

Občinski svetovalec KPI Giorgio Rossetti, Jole Burlo in Lucijan Roncelli so poslali županu pismo vprašanje glede svečanega odprtja Rižarne. Omenjeni svetovalci v svojem pismu najprej pripominjajo, da je bila svečanost določena za predelki junij, ob 30. obletnici začetka obratovanja krematorijske peči v Rižarni, nato je bila odložena na oktober, toda vse kaže, da se za deva spet zavlačuje. Poleg tega pa se širijo vesti, da se predsednik republike ne bo udeležil te napovedane velike svečanosti. Zato

Njive pri Orchu so še vedno pod vodo

«V smislu tiskovnega sporočila iz vršnega odbora z dne 30. septembra in sklepa upravnega sveta z dne 7. oktobra, ob jantstvu krajevnih ustanov in dežele Furlanije - Julijske krajine ter ob podpori vseh strank ustavne loka, se 9. oktobra 1974 s Cankarjevo komedijo »Za narodov blago« redno in svečano odpravlja v Kulturnem domu trideseta sezona Stalnega slovenskega gledališča. Prva ponovitev bo 10. oktobra v gledališču »Verdi« v Gorici v okviru 3. kulturnega srečanja »Alpe - Adria«. S to predstavbo bo gledališče istočasno tudi otvorilo letošnjo sezono v Gorici, kjer skupaj s Slovensko prosvetno zvezo in Zvezo slovenske katoliške prosvete, ob sodelovanju z ustanovo umetniško - kulturnih manifestacij EMAC, že vrsto let opravlja pomembno dejavnost na prireditvenem področju. S to dejavnostjo gledališče veliko prispeva pri širši uveljavitvi Gorice, ki se lahko ponasa bodisi s posameznimi sezonami, kakor tudi s številom obiskovalcev.

Kljub kritičnemu finančnemu položaju, v katerega je začelo zaradi neizpolnenih obljub in neprimarnosti stalnosti s strani ministrstva za turizem in prireditve, bo torej gledališče skupaj z italijansko Dramo z Reke, lahko nastopilo v Gorici in prispevalo svoj delež na pomembni mednarodni prireditvi »Alpe - Adria«.

Do sedaj uradno sporočilo vodstva Stalnega slovenskega gledališča, ki je včeraj, neposredno pred začetkom 30. in torej jubilejne sezone, priredilo tudi tiskovno konferenco, na kateri je predstavnik tiska in tiskar seznanilo tako z napori za omogočenje sezone, kakor tudi z repertoarom za sezono 1974-75.

Morali bi se v marsičem ponavljati, če bi zapisali vse, kar je predsednik upravnega sveta prof. Josip Tavčar povedal v zvezi s kritičnim finančnim položajem našega gledališča in z napori za premostitev težav. Zato naj historiat teh naporov samo povzamemo

4. septembra je zunanji ministerstvo v odgovoru na pismo dežele končno poruliralo jasno stališče. Izjavilo je, da je vprašanje priznanja stalnosti SSG v izključni

(Nadaljevanje na 6. strani)

USLUŽBENICA - KO Iščete Tržaška knjižarna. Pisarne ponudbe na: Založništvo tržaškega tiska. Personalni oddelke - Ul. Montecchi 6, 34137 Trst.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 9. oktobra ABRAHAM
Sonce vzhaja ob 6.13 in zahaja ob 17.31 - Dolžina dneva 11.18 - Luna vzhaja ob 23.54 in zahaja ob 13.55
Jutri, ČETRTEK, 10. oktobra DANIJEL

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14 stopinj, najnižja 11.4, ob 19. uri 11.4 stopinj, zračni pritisk 1007.7 mb rahlo narasča, veter 6 km/s na uro vzhodni, vlaga 75-odstotna, padavine (v zadnjih 24 urah) 13.6 mm dežja, nebo 2 desetinki pooblašeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18.2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Dne 8. oktobra 1974 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 13 oseb.
UMRLI SO: 85-letna Marija Kravagna vd. Zadini, 62-letni Vincenzo Staleno, 63-letna Teodora Gadnig, 75-letni Giuseppe Moretti, 66-letni Giovanni Sogno, 71-letna Adelina Luzzato vd. Liberti, 59-letna Rina Morandi prof. Forlivesi, 63-letni Giordano Ganz, 70-letni Ferruccio Feriani, 60-letna Margherita Michelin, 48-letni Arduino Tenze, 88-letni Ermano Ermani, 47-letni Luciano Romani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Rossetti - Emil, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
Godina - Patuna, Trg Sv. Jakoba 1; Grigolon, Alla Minerva, Trg V. Glot- ti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Prošek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 225-596), Nabrezina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Zav- lje (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE KULTURNI DOM

Otvoritvena predstava
sezone 1974-75

IVAN CANKAR

Komedija v štirih dejanjih
Scena DEMETRIJ CEJ
Kostumi MARIJA VIDAU
Režija MARIO URŠIČ

Osebe:
Aleksij pl. Gornik Silvij Kobal
Dr. Anton Groz, dež. poslanec, obč. svetnik itd. Jožko Lukeš
Katarina, njegova žena Mira Sardočeva
Matilda, njegova nečakinja Miranda Caharijeva
Dr. Pavel Gruden, drž. poslanec, obč. svetnik itd. Alojz Milč
Helena, njegova žena Lidija Kozlovičeva
Jozef Mrmolja, obč. svetnika Stane Starešinič
Klander Adrijan Rustja
Mrmoljevka Bogdana Bratuzeva
Julijan Ščuka, žurnalista Anton Pejce
Sirača, literat Stojan Colja
Fran Kadivec, jurist, sorodnik Grozdov Livij Bogatec
Profesor Kremžar Rado Nakrst
Sibelce, poet Stane Raztresen
Slabo oblečen mlad človek
Občinski svetnik
Sluga pri Gorniku Danilo Turk

Občinski svetniki
Danes, 9. okt. 1974 ob 20.30 (ABONMA PREMIERKI - Red A)

Šolske vesti

Združenje staršev osnovne šole na Opčinah vabi vse člane na občni zbor, ki bo jutri, 10. oktobra 1974, ob 20. uri, v openski osnovni šoli.

Šola Glasbene matice Trst. Vse učence, ki so se vpisali v tečaj za Orff - Instrumentarij obveščamo, naj se zberejo danes, 9. oktobra, ob 18. uri v prostorih šole Glasbene matice - Ul. R. Manna, 29.

Združenje staršev državnega znanstvenega liceja »F. Preserena«, obvešča vse obiskovalce, da je danes, 9. oktobra, ob 19. uri redna seja v šolskih prostorih.

Kino

Ariston I.N.C. 16.00 »Tutto a posto, niente in ordine«. Režija Lina Wertmüller. Igra Lina Polito. Barvni film.
Nacionalne 16.00 »La mano venditrice continua ad uccidere«. Barvni film. Excelesior 16.00 »Sciaccia per 4 spie«. Nastopata Lino Ventura in Mariò Tolo. Barvni film.
Grattacielo 16.00 »La via dei babbuini«. Catherine Spaak, Pippo Franco, Lionel Stander.
Fenice 16.00 »Il giustiziere della morte«. Charles Bronson.
Eden 16.00 »La cugina«. Igrata Massimo Ranieri in Dayle Haddon. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00 »Il fiore delle mille e una notte«. Ob Pier Paola Pasolinija. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.00 »Per amare Ofelia«. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Capitol 16.30 »Noa, Noa«. Barvni film. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 »Il ritorno di Harry Collins«. Igra P. Fonda. Barvni film.
Impero 16.30 »Qui Montecarlo, attenti a quei due«. Tony Curtis in Roger Moore. Barvni film.
Filodrammatico 16.30-22.00 »Ragazze in camera«. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 »James Bond 007. Casino royale«. Barvni film.
Ideale 16.00 »Quando le leggende muoiono«. R. Widmark in F. Forrest. Barvna kavbojka.
Vittorio Veneto 16.00 »Sesso matto«. Laura Antonelli in Giancarlo Gini. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Astra 16.00 »Improvvisamente un uomo nella notte«. V glavni vlogi igra Marlon Brando. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Abbazia 16.00 »La dama rossa uccide 7 volte«. Igra Barbara Bouchet. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Radio 16.00 »O Lucky mans. M. Dowl. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Mignon 16.00 Serija znanstvenofantastičnih filmov: »Fuga dal pianeta delle scimmie«. Barvni film.
Volta - Milje 16.00 »Corri libero e selvaggio«. Igrata Mark Lester in John Mills. Barvni film.

Razna obvestila

Šmuckarski klub Devin in SPK Čupa priredita danes, 9. oktobra ob 20. uri v gostinji pri »Treh orehih« v Sesljanu nagradno tekmovanje za SKI-Jadro.

Slovensko planinsko društvo - Trst priredi v petek, 11. oktobra v Gregorčičevi dvorani v Ulici Geppa 9 PRVI PLANINSKI VEČER. Član planinskega društva z Reke Ernest Tomšič bo predaval o lepotah Hrvaškega primorja in Gorskoga kotarja ob predvajanju diapozitivov. Začetek ob 20.30.

Prosvetno društvo Ivan Grbec iz šklednja priredi v nedeljo, 20. oktobra, izlet v Idrijo, preko Ajdovščine in Črnega vrha. Povratek po Soški dolini z ogledom novega spomenika Francetu Bevku v Novi Gorici. Vpisovanje za izlet, ki je vsak delavnik od 19. do 20. ure v društvenih prostorih, se zaključuje v torek, 15. t. m. Prijave sprejemamo tudi po telefonu na štev. 81-49-25.

Prispevki

V pomoč invalidu Brumu Vidmarju daruje družina Valentič 2.000 lir. V isti namen darujeta M. in D. P. 2 tisoč lir.

OSKAR SAVARIN

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 10. oktobra,

ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Trstu

in ob 15. uri iz Šmarji pri Kopru, kjer bo, na svojo

izrecno željo, pokopan.

Zalujoci: žena Zofka, oče John, bratje

Louis, Valerij z ženo Valerijo

in hčerko Tanjo, Edi z ženo

Marijo in otrokoma Sergejem

in Eriko

Trst, 9. oktobra 1974

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Končno začetek gradnje obalne bolnišnice v Izoli

Nadaljuje se akcija za zbiranje novih sredstev

Po dolgoletnih prizadevanjih so končno v soboto začeli z gradnjo obalne bolnišnice. Ob tej priložnosti je bila na gradbišču za izolsko Rudo skromna slovesnost, na kateri sta o pomenu dogodka govorila predsednik izolske občinske skupščine Jože Bolje in predsednik upravnega odbora sklada za izgradnjo bolnišnice Jernej Humar. Oba sta naglasila velik pomen izgradnje tega objekta, ki naj bi v celoti rešil zgozde probleme zdravstvene službe obale in zaledja. Takoj zatem so se oglasili gradbeni stroji, ki bodo v prvi fazi opravili zemeljska dela, predvsem pa jih bodo uporabljali pri izgradnji 3 kilometre dolge ceste do bolnišnice. Stavbo bolnišnice pa bodo začeli graditi v novembru. Medtem se bo seveda še naprej zbiranje sredstev, upravni odbor pa prikaže tudi začetni načrt, ki široko podporo tukajšnjim delovnim kolektivom in tudi pomoč v republiškem merilu.

BERNARDIN BODO ZAČELI GRADITI ŽE 19. OKTOBRA

Delavci gradbenega podjetja Gradis iz Ljubljane končujejo s podiranjem zgradb nekdanje piranske ladjedelnice, kar sodi v pripravljalna dela za začetek gradnje velikega turističnega kompleksa Bernardin. Kot kaže, so premostili vse ovire okrog finančnih vprašanj, večkrat spreminjajoč se predlogov o zmogljivosti, kakor tudi glede infrastrukturnih objektov, tako da bo le obveljal napovedani rok — 19. oktobra.

Novo turistično naselje bo imelo 1616 ležišč namenov predvidenih 2500. Med pripravami so namreč tako narasli stroški, da je bilo treba začetni koncept spremeniti. V naselju bodo zgradili tri hotele, počitniško naselje ter vrsto športnih, zabavišnih in drugih objektov. Pri ljubljanski Emoni, ki je nosilec načrta, menijo, da bodo prvi objekt (hotel Piccinio) izročili v uporabo že konec prihodnjega leta. Celotno turistično središče pa naj bi zgradili do junija 1976.

OBDELAVA PODATKOV V JAVNI UPRAVI

V Portorou-u se je končalo štiri-dnevno posvetovanje o avtomatski obdelavi podatkov v javni upravi, ki se ga je udeležilo okrog 400 strokovnjakov iz Avstrije, Finske, Francije, Zvezne republike Nemčije, Nižozemske in Jugoslavije. Osnovna ugotovitev je bila, da je v sodobni družbi izredno pomembno vpljevanje računalniških informacijskih sistemov in da je potrebno posredovati znanje vsem, ki delajo na področju javne uprave. V Jugoslaviji so na tem področju že zaznamovali nekaj uspehov. V Sloveniji je na primer že dobro vpeljan protorski informacijski sistem, izsledkov elektronske pa se poslužujejo tudi davčne uprave. Uspehe so dosegli tudi v drugih republikah, zlasti na Hrvaški in v Srbiji, kjer so vpeljali učinkovito obdelavo podatkov pri reševanju komunalnih problemov.

Strokovnjaki so se na posvetovanju v Portorou zavzeli za tesnejše mednarodno sodelovanje in izmenjavo izkušenj na tem področju.

ZAKLUČEK MEDNARODNEGA SREČANJA PISATELJEV

S sprejemom v hotelu Metropol, ki ga je priredilo Društvo slovenskih književnikov, se je prejšnji

teden končalo sedmo mednarodno srečanje pisateljev. Letos so bile na sporedu tri osnovne teme: Teorija humanizma in praksa teorije v sodobnem svetu, pisatelj v protislovju sodobne civilizacije in Mlad med apatijo in revoltom. Z referati in s posegi v razpravo je sodelovalo okrog 70 pisateljev iz enajstih držav.

Predsednica slovenske PEN kluba, književnica Mira Mihelič je ob zaključku izjavila, da je tudi letošnje srečanje povsem uspelo. Pisatelji iz več kot 20 različnih družbenih ureditvah so delali in se pogovarjali v prijateljskem ozračju in se zmeraj znašli na skupni stični točki, to je se intenzivne sodelovati v boju proti vsaki obliki nasilja in za uresničevanje ideje o miroljubnem sožitju med vsemi narodi.

Eden izmed udeležencev srečanja, italijanski pisatelj Luciano Morandini, pa je izjavil, da je predvsem impresionirala globoka humanistična nota, ki je prevladala vse debate. Mnogo pa je tudi pomenila izmenjava izkušenj glede jezikovne kulture.

PRI PRAVE ZA JUBILEJNE PROSLAVE

Na obalni konferenci SZDL so se pogovorili o vrsti jubilejnih praznikov, ki bodo prihodnje leto. Tako bo prihodnje leto 15. maja velika proslava v Beogradu ob 30-letnici zmagad nad fašizmom. V Ajdovščini bodo slavili 30-letnico ustanovitve prve slovenske vlade, nadalje pripravljajo proslavo 30-letnice ustanovitve jugoslovanskih sindikatov ter vrsto drugih prireditvev v zvezev in republiškem merilu. Predstavniki obalne SZDL so poudarili, da bo potrebno te prireditve uskladiti z regionalnimi, občinskimi in krajevnimi praznovanji. Bodo s tem v zvezi terenske organizacije SZDL pripravile ustrezne predloge. V evidenci imajo že zdaj dan vojne pomorice in pomorstva, počastitev spomina pisatelja in revolucionarja Prežihovega Vrancea ob 25-letnici njegove smrti, nadalje tradicionalne proslave ob Dnevu borca, ob slovenskem kulturnem prazniku in druge obletnice. Poudarili so tudi, da bo potrebno uskladiti sodelovanje pri pripravi raznih praznov v zamejstvu ter pri političnih in kulturnih manifestacijah pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti.

SINDIKALNI OBISK

V okviru dolgoletnega in zelo plodnega sodelovanja med kraso-obalnim sindikalnim svetom in modenskim sindikatom CGIL, je odgovorila v Modeno delegacija tega sveta. Na sporedu bo predavanje o novi jugoslovanski ustavi ter o uveljavljanju delegatskega sistema. 13. oktobra pa bo obiskala Koper modenska sindikalna delegacija. S to delegacijo bosta pristopila v Koper tudi dva člana sindikalne voditelja, ki sta sodelovala v Allendejevi neodvisni delavski stranki.

L. O.

V petek skupščina delavcev Adanija

V petek, 11. oktobra, se bodo na skupščini sestali delavci tovarne Adani v štandreu skupno s predstavniki pokrajinske sindikalne federacije kovinarjev. Na skupščini, ki bo od 11. do 12. ure v tovarni, bodo razpravljali o hudem položaju, v katerem so se znašli delavci tega obrata.

PRIDELEK BO MANJŠI OD LANSKEGA, ZATO PA BO VINO BOLJŠE

Kljub slabemu vremenu, ki je ponagajalo vinogradnikom se trgatve v Brdih in na Oslavju nagiblje h koncu

Na Borjaču so dobro ohrodile trie tokaja, belega pinota, rizlinga in malvazije - Kaj sodita o vinski letini Milko Klanjšček in Miljo Šfiligoj

Trgatev se nagiba h koncu. Če vreme ne bi bilo tako muhasto kot je, bi bilo grozdje že nekaj dni v kletih. Tako pa so s trgatvijo marsikje precej zakasnil. Ko bo skrb s trganjem mimo, se bo pojavila druga, in sicer opravilo v kleti. S kletarjenjem se ukvarja domača vsi Brici in Oslavci, kajti prav majhen odstotek vinogradnikov grozdje velikim vinskih trgovcem in zadrugi vinski kleti v Krmini. In ko se most spremenijo v vino, se vinogradniki pričnejo ukvarjati še s trgovino. Dandanes so domača vsi vinogradniki po svoje tudi trgovci. Nekateri imajo po Italiji celo svoje zastopnike. Eden izmed teh je tudi Miljo Šfiligoj, ki ima svojo domačijo v Borjaču.

Borjač, majhen zaselek na zgorjem Oslavju, je nekoliko vstran od vinske ceste. Tja vodi makadamska pot (občinska uprava bi jo morala asfaltirati!), ki se odcepi od vinske ceste poleg travnika, kjer so prostvarji društva «Naš prapor» prejšnji mesec pripravili tako uspelo poletno slavo. Tudi na Borjaču imajo star vodnjak, ki spominja na čase, ko v Brdih še niso imeli vodovoda. Pri vodnjaku se spušta strma pot v Bracnik, kjer se razprostirajo na južni obronki vinogradi. Bracnik ima dve ime: pri G'karjevih mu pravijo Mladice, pri Šfiligojevih pa so nam povedali, da je v katastru zapisano «Pri Pleniščku». V vinogradih, ki so zasajeni po teh pobočjih, zori «zlatiški» sivi pinot Miljota Šfiligoja. Če bomo biti pravi, je njegov pinot dvakrat zlat, ker je prejel dvakrat zlato odličje na vsedravnem tekmovalstvu v Pramaggiore.

Na Borjaču smo se pozanimali, kako je z letošnjim pridelkom. Milko Klanjšček, G'karja, smo našli v spodnjem Bracniku, kjer je v družbi številnih trgačev ravno kar naložil na traktorjevo prikolico zabojčke merlota in kabernetja. Njegova starejša hči Sonja, dijakinja drugega razreda gimnazije, ki je bila za svojo pridnost lani deležna visokega priznanja, je sama pri-

peljala traktor iz vinograda na pot. Poleg drugih je pomagala trgati tudi Neva, ki obiskuje četrti razred osnovne šole v Pevm, le Majde, ki hodi v drugega, ni bilo; premajhna je še in se je šla igrat k prijateljem.

«Danes smo potrgali belo in začeli s črnim», je rekel Milko Klanjšček. «Zadovoljni smo z letošnjim pridelkom tokaja, belega pinota, rizlinga in malvazije, medtem ko je sivega pinota občutno manj. Po naši sodbi sta lanska izredna ter letošnja nekoliko slabša letina za dve srednji.»

Njegov sosed Miljo Šfiligoj je do ponedeljka potrgal šele tretjino grozdja. Kakor po vseh Brdih je tudi pri njem zelo zdravo. V pogovoru z njim smo izvedeli zanimivo novico, da bodo strokovnjaki poskusnega zavoda za vinogradništvo iz Conegliana Veneta selekcionirali trto rebule, da bi jo druge zlahtne sorte ne izrinile. Tehniki iz Conegliana so na Borjaču zbrali most najbolj rodni trt ter popisali vse njihove značilnosti, da bodo vzeli cepiče res od najbolj ših in tako rebulo znova ovrednotili. Ni izključeno, da so jih do takšne odločitve pripeljali uspehi, ki so jih z «zlato rebulo» dosegli v Dobrovi v Goriških brdih.

Pri Šfiligoju smo lahko nazorno ugotovili, kako se vinogradniki lotevajo trgovske dejavnosti. Naš znatec, denimo, ima svojega zastopnika v Comu, ki uspešno prodaja blago v Milano in Sondrio, medtem ko proizvajalec sam dobavlja uteklečeno vino javnim lokalom v Gorici in Trstu.

«Priprava steklenic za trg terja precej dela. Na tale stroj — je rekel Šfiligoj in pokazal na avtomatski polnilnik — sva z ženo prejšnji dan v štirih urah brez hitrice polnila 1.800 steklenic. Seveda je etiketiranje zamudnejše, toda tudi to je potrebno opraviti.» Nismo se pozanimali, če jima pomagajo tudi hčerke Katja, Nadja in Ana, vendar bi sodili, ker so še majhne, da jih to še čaka.

Milko Klanjšček s hčerkama Nevo in Sonjo

Ker je za vinogradništvo potreben precejšen strojni park, ki nadomešča delovno silo, katere sila primanjkuje, si v Brdih in na Oslavju kmetje medsebojno pomagajo tako, da imajo stroje v skupni uporabi. Tudi soseda Klanjšček in Šfiligoj sta se odločila za tekošo rešitev. «Ne pišite o tem — se je razjezil G'karjev Milko — Pišite raje o vinu, ki ga pridelujemo na Oslavju in o dilemah, kdo ga bo prideloval za namo.»

Pri sedanjih splošnih gospodarskih krizah vinogradništvo ni prizadeto in morda sploh ne bo, zakaj vsemu se bodo ljudje prej odpovedali, tudi toku, le vinu ne. Torej bo vinogradništvo še vedno nudilo do volj kruha. Ta kruh pa sedaj ni več zaslužen na tako krhavo naporen način kot do nedavna, ker pot po Bracniku (in po Brdih sploh) ni več

tako strma, odkar vozijo traktorji po njej.

Odobren 5. razred trgovske šole

Ravnatelj slovenske trgovske šole prof. Albin Sirk je včeraj zjutraj odobril odprosnega ministrstva v Rimu brzojavko, s katero ga pristojna šolska oblast obvešča, da je preklican odlok o ukinitvi petega razreda slovenske trgovske šole v Gorici. Obstaja pa še dvom o obstoju četrtega razreda, kajti v ta razred je bil ob začetku šolskega leta vpisan le en dijak, trije pa so se naknadno vpisali. Protesti slovenske javnosti in političnih strank ter parlamentarev so torej zalegli. Trenutno le polovico.

PO SESTANKU NA TRGOVINSKI ZBORNICI

Skoro gotovo bo prevladal predlog o samostojni pristaniški ustanovi

Bo prišlo do nekoristne konkurence med tržiskim in tržaškim pristaniščem?

Predvidevali smo, da bo na sestanku o bodočnosti tržiskega pristanišča, ki ga je priredila goriška trgovska zbornica, prišlo do izražanja nasprotne stališče med trgovinsko zbornico in kršćanskodemokracijo na eni strani ter sindikati in levicarskimi strankami na drugi. Tako je tudi bilo in naša predvidevanja, da se bodo deželni demokristjani voditelji skušali na kak način odaljati od stališča poskoške KD so se delno uresničila. Tako sta deželni tajnik KD in predsednik tržiske pristaniške ustanove Tonutti ter deželni odbornik za industrijo Stopper eden podprta stališča goriške trgovske zbornice, ki jih podpira goriška KD, vendarle sta dejala, da je ustanovitve samostojne pristaniške ustanove v Trzinu nujno manjša zlo.

Predsednik goriške trgovske zbornice Lupieri, ki je eden najbolj vplivnih pravkov KD na Goriškem, je v uvodnem poročilu zagovarjal stališče trgovske zbornice o ustanovitvi samostojne pristaniške ustanove. Samo tako to bi bilo izkorenjeno, kar se ne da razpolagati iz deželnih in državnih virov za razvoj in modernizacijo pristaniških naprav, ki so zastarele in nezadostne. Zavrnili je tudi očitke, da se hoče z ustanovitvijo samostojne ustanove privatizirati pristanišče in dejal, da bodo v samostojni usta-

novi imeli večino zastopnikov javnih ustanov, kot so trgovinska zbornica, konzorcij za tržisko industrijsko cono, dežela, pokrajina, občine itd. Njegovo tezo je podprli tudi, v imenu poskoške kršćanske demokracije, sen. Martina. Z njim so soglašali tudi drugi zastopniki kršćanskodemokratske stranke.

Popolnoma nasprotno stališče pa je imel zastopnik pristaniških delavcev Pizzignacco, ki je obrazložil tudi stališče sindikatov. Kritiziral je celotno pristaniško politiko italijanske vlade. Kar se tiče tržiskega pristanišča je dejal, da so infrastrukture zastarele in napadel funkcionalne avtonomije nekaterih tovarn. Razvoj tržiskega pristanišča je onemogočen, ker nima niti dostojnih železniških zvez in tudi zaradi ovir s strani uprave državnih železnic. Tržisko pristanišče je po njegovem naravni podaljšek tržiskega in zato je treba stvari urejevati skladno v deželni okviru. Deželna uprava je pred časom hotela napraviti nekaj konkretnega, v zadnjem času pa so se stvari iz neznanjih vzrokov neke zataknile. Zavezal je za ustanovitve enotne pristaniške ustanove, ki naj upravlja pristanišča v Trzinu, Trzinu, Portogruaru in Torviscosi.

Podobno stališče je obrazložil deželni svetovalec Zorzenon (KPD), ki je tudi prikazal zakonske osnutke, ki so jih predlagali komunisti. Zavezal se je za enotno deželno pristaniško ustanovo, v kateri naj imajo posamezna pristanišča določeno operativno avtonomijo. KPI je vsekar proti samostojni pristaniški ustanovi.

V debati so se oglašili tudi nekateri gospodarski operaterji, ki so prikazali svoja stališča. Val protestov pa je vzbudil poseg operaterja Marzarija, ki je napadel pristaniške delavce in sindikate.

Skoro gotovo pa bo prodiral načrt za samostojno pristaniško ustanovo, ki jo je predlagala goriška trgovinska zbornica in osvojilo pokrajinsko vodstvo KD. Za ta načrt so baje tudi socialdemokrati.

● V tokrovem poročilu o zaključni manifestaciji ob 50-letnici ZSDI smo pomotoma napisali, da je v Sovodnjah načeloval karabinjerjem pri rejevanju prometa marešal Vaiani. Le-

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst V OKVIRU III. KULTURNEGA SREČANJA ALPE - ADRIA

IVAN CANKAR

Za narodov blagor

Komedia v štirih dejanjih

V gledališču «Verdi» v Gorici, 10. oktobra 1974 ob 21. uri.

(Predstava v abonmaju)

NA POBUDO KLUBA STARIH GORIŠKIH ŠTUDENTOV

V nedeljo bodo v Novi Gorici odkrili kip Andreju Gabrščku

Govoril bo prof. Fran Vatovec

V nedeljo, 13. oktobra, ob 10.30 bodo v Novi Gorici slovesno odkrili doprni kip zaslužnemu slovenski mu, borcu za pravice goriških Slovencev, časnikarju, založniku in politiku Andreju Gabrščku (1864-1938). Kip je dal postaviti Klub starih goriških študentov, pokroviteljstvo pa je prevzelo časopisno založniško podjetje «Soča» v Sempetru pri Gorici.

Slavostni govornik bo dr. Fran Vatovec, vseučilišni profesor iz Ljubljane. Andrej Gabršček se je rodil v Kobardu leta 1864. Bil je po poklicu učitelj, a je kmalu pustil ta poklic in se popolnoma posvetil častikarstvu. Leta 1889 se je preselil v Gorico in prevzel urejevanje in izdajanje lista «Soča», ki ga je potem urejeval skoraj nepretrgoma do maja 1915.

Zgodovinarji označujejo Gabrščka in njegovo «Sočo» za fenomen, za nekaj izrednega in edinstvenega. V «Soči» in tudi v drugih listih je Gabršček neumljeno udaril po avstrijskih oblastnikih in po metodah njihovega vladanja, ki je bilo za Slovence na splošno krivično. Zamegal se je z vso odločnostjo, da bi vladala današnja žitju na Goriškem vse pravice, ki so potrebne za razvoj naroda na vseh poljih

javnega življenja: na političnem, gospodarskem in prostornem. In njegovo neizprosno in neustrašeno bojevali uspeh za uspehom. Slovenstvo v Gorici je rastle in dosegalo zmago za zmago.

Gabršček klic in njegovo geslo «Svoji k svojim», ki ga je dosledno in neustrašno razglasil v svojih listih, je padlo na rodovitna tla. Politijske oblasti so to geslo posvobodile in penile «Sočo» in «Pri-morca», ki sta pozivala Slovence, naj kupujejo le pri domačih slovenskih trgovcih in naj se izogibajo italijanskim trgovinam. Po prvi vojni se je umaknil v Jugoslavijo, kjer je napisal monumentalno delo «Goriški Slovinci», ki je še danes bogat vir podatkov o rasti slovenske skupnosti v Gorici do prve svetovne vojne.

Postavitve Gabrščkovega doprsnega kipa, ki ga je izdelal kipar Boris Kalin, je organiziral neumorni Klub starih goriških študentov. Kip bo stal na kamnitem podstavku v Erjevčevem drevoredu, blizu kipov Simona Gregorčiča, Franca Erjavca in dr. Karla Lavriča. V načrtu ita-lijskih bližnji bodočnosti postavitev še drugih spomenikov in plošč: med prvimi bo doprni kip dr. Benjamina Tuma, drugemu pažnemu političnemu voditelju goriških Slovencev v taktatni dobi.

Miljo Šfiligoj s hčerkami, triletno Katjo ter Nadjo in Ano, ki obiskujeta drugi oziroma četrti razred osnovne šole v Pevm

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE V GORICI

v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice Vas vlijudno vabi k vpisu abonmaja za sezono 1974-75 v Gorici

VPISOVANJE ABONMENTOV DO 9. OKTOBRA NA SEDEŽU SLOVENSKE PROSVETNE ZVEZE (PRI JOŽICI SMETI), UL. MALTA 2, TEL. 2495 TER V KATOLIŠKI KNJIGARNI, TRG VITTORIA 25. TEL. 2407.

Abonmajske izkaznice so na razpolago na sedežu SPZ pri Jožici Smetovi.

Drevi simfonični koncert v Verdiju

V Verdijem gledališču bo drevi drugi jesenski simfonični koncert, ki ga prireja goriška občina. Z orkestrom tržaškega Verdijevega gledališča bo nastopil dirigent Daniele Zanetovich, solista bo pianistka Marisa Borini. Vstopnice so v prodaji pri agenciji Appliani na Korzu Italija ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča.

DELOVANJE STRUJE «FORZE NUOVE»

LEVIČARSKI DEMOKRISTJANI ZA UREDITEV MEJNIH VPRAŠANJ

Živahna vzgojno-politična dejavnost

Levičarski demokristjani struje «forze nuove», vršijo na Goriškem precejšnje vzgojno-politično delo s prirejanjem sestankov, na katere vabijo strokovnjake in tudi politične predstavnike. Širijo si svoje politično obzorje, sestanke imajo skoro vsak drugi teden, medtem ko uradno vodstvo stranke tih političnih in ideoloških sestankov sploh nima. Na teh sestankih prihaja tudi do izražanja zanimivih stališč in tendenc, ki so velikokrat zelo odprte.

Na zadnjem sestanku, ki je bil v restavraciji «Pri Tomažu» v Gabrju, so govorili o konceptu meje in o današnji italijansko-jugoslovanski meji. Uvodno besedo je imel Tržičan prof. Pio Nodari, ki je na kratko orisal pomen in koncept državne meje, nato pa so analizirali italijansko vzhodno mejo in se zavzeli pri vprašanjih na Goriškem ter pri tistih še odprtih vprašanjih ureditve italijansko - jugoslovanske meje. V diskusiji so ugotovili, da je postala naša meja po letu 1954 vedno bolj odprta, da so se preko nje pretakale koristne medsebojne izkušnje in da je treba na vsej italijansko - jugoslovanski meji čimprej urediti še odprta vprašanja in dokončno urediti mejo.

Ko bo vprašanje meje dokončno urejeno, menijo levi demokristjani, bo moč urediti še druga odprta vprašanja kot so zaščita slovenske manjšine v deželi Furlaniji - Julijski krajini ter italijanske v Sloveniji in v Hrvaški. Ureditev meje bo izboljšala sodelovanje med našo deželo in sosednimi jugoslovanskimi republikami. Treba je najti konkretne rešitve za koordinacijo cestnega in avtocestnega omrežja, tudi za Gorico, avtoportov in odprtja novih mejnih prehodov, koordinacijo pristaniškega sistema, industrijsko sodelovanje. «Na mednarodni politični pozornici pa je enota, varna in neuvrščenost Jugoslavije, jamstvo za mir na delikatni evropski in sredozemski sahovnici», zaključuje tiskovno poročilo leve struje goriške kršćanske demokracije.

● Davke bodo pobirali uslužbenici goriške hranilnice na županstvu v Sovodnjah v četrtek, 10. oktobra, od 8. do 12. ure, na županstvu v števčanju pa v petek, 11. oktobra, od 8. do 12. ure.

V ponedeljek v Gorici sindikalni shod

Prihodnji ponedeljek ob 8.30 bo v kinodvorani Corso v Gorici pokrajinski shod sindikalnih aktivistov Goriške. Shod sklicuje pokrajinska sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL, govoril pa bo osrednji voditelj Rinaldo Scheda. Na sestanku vabi tajništvo sindikalne federacije vse člane odborov ter zastopnike tovarniških svetov. Govor bo predvsem o sedanjem gospodarskem položaju v državi.

Kino

Gorica

VERDI 21.00 Simfonični koncert orkestra tržaškega Verdijevega gledališča.

CORSO 16.00-22.00 «Divorja lui, divorzia lei», Barvni film. Igrata Liz Taylor in Richard Burton.

MODERNISSIMO 17.30-22.00 «Il portiere di notte», D. Bogarde in C. Rampling. Barvni film. Prepovedano pod 18. letom.

VITTORIA 17.00-22.00 «Fammi male e coprimi di violenza», J. Raynaud in F. Gode. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CENTRALE 16.30-21.30 «24 ore ... non un minuto di più», R. Cucicola in G. Tinti. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Tržič

AZZURRO 17.30-22.00 «Il portiere di notte», Barvni film.

EXCELSIOR 17.30-22.00 «Altrimenti ci arrabbiamo...» Barvni film.

PRINCIPE 17.30 «L'avventuriero di Istanbul», Barvni film.

Nova Gorica

SOCIA «Andrej Rubljov», ruski film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Pet divjnih», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Zadnji tango v Parizu», ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30. PRENCE Prosto.

RVACINA «Sirota s čudežnim glasom», španski barvni film ob 17.00 in 20.00.

KOMPAS HOTELI

HOTEL KOMPAS Kranjska gora, novozgrajeni objekt visoke A kategorije, vam ponuja

VIKEND PAKET

po izredno 270 din od petka (začetek z večerjo) ugodni ceni 270 din od nedelje (po kosilu)

v dvoposteljnih sobah. Sobe so najsodobneje opremljene; imajo kopalnico (bide), WC, balkon, telefon in radijski sprejemnik.

V ceno paketa so še vključeni:

- kopanje v ogrevanem pokritem bazenu
- 4 žetoni za podvodno masazo v bazenu
- 4 žetoni za kegljanje na avtomatskem kegljišču
- 3-dnevno garažiranje avtomobilov v pokriti garazi

V družinskih prostorih se boste lahko razvedrili z biljardom in barvno televizijo ali pa se napotili v ico bar na okrepčilo. Na voljo so vam še savna, masaža in frizerski salon.

Kompasov hotel bo s svojimi storitvami ustregel še tako zahtevnemu gostu. Ljubitelji tišine in miru bodo po našem vikendu kot prerajen Hotel, ki ga je dnevni tisk krstil za GORSKEGA LEPOČCA, bo za vas doživetje.

- REZERVACIJE: vse poslovalnice KOMPAS ali direktno na HOTEL KOMPAS v Kranjski gori, telefon 88-480 ali telex 34-611 YU KOM KRG

PISMO IZ PRAGE

STARE SKRBI IN NOVE NAVADE

Izseček iz vsakdanjega življenja - O inflaciji in cenah - Partija si prizadeva utrditi svoje vezi s širokimi množicami

Znana praška «Vaclavka», poslovni, zabavni in promenadni center mesta, je zdaj Prazanom pretežno del nedostopna. Prostrani trg je spremenjen v veliko gradbišče. Ko bo čez nekaj let «Vaclavka» spet dobila svoj stari videz, bo spet vse, kot je nekdaj bilo, le tramvaja ne bo več. Namesto tega bo pod trogom vozila podzemna železnica, katere druga faza je pravkar v izgradnji. Prvi del je že bil izročen prometu, na splošno zadovoljstvo Pražanov. To zadovoljstvo naj bi bilo nekakšna protiteža za vse, kar neprijetnega prinašajo takale velikkanska dela.

Primer podzemne železnice je samo ilustracija psiholoških napov Prazanom, neke nove, rekli bi, mentalne poteze oziroma neke nove filozofije življenja, razpete med tem, kar je trenutno moč imeti, in tistim, za čimer se stremi oziroma, kar bo prišlo. Ta filozofija je v e-naki meri značilna za psihologijo državljana, ki čaka n.p.r. mesec dni, da se v trgovini pojavijo sadje in povrtnine, in ono aktivista, ki si želi več mladine v svoji partijski organizaciji.

Vse to pada v oči vsakomur, ki se znajde v Pragi ali potuje prek Čehoslovaške, ki zna opazovati življenje, dasiravno gre za podrobnosti, ki morda niso tako važne v primerjavi s tistim, kar se dogaja na poglavitnem političnem in gospodarskem prizorišču dežele.

Sveveda, če spregovornimo o tem, potem je nemogoče ne opaziti vztrajnosti, s katero časniki in vsa ostala sredstva javnega obveščanja poveličujejo vse, kar je v nacionalnem gospodarstvu uspešnega in dobrega. Za to se je med drugim pobirala tudi državna statistika, ki nadvse hvali sedemmesečne rezultate izpolnitve obstoječega plana. Rečeno je, da je industrija proizvedla več kot v istem razdobju lani, in to za 6,6 odstotka, na področju poljedelstva je bilo odkupljenih za 5,8 odstotka več proizvodov, izvoz se je povečal za 19,7, uvoz pa za 32,9 odstotka. Če so se povečale tudi cene in kaj se z njimi dogaja, ni uradno nič povedati.

Bilo pa je rečeno, da v treh primerih plan ni bil izpolnjen oziroma, da je bilo napravljen manj kot lani. Zaposlenih je bilo manj ljudi kot je bilo planirano, skupni denarni dohodek je prav tako pod onim, ki je bil predviden v planu, vtem ko so državljani na račun varčevanja položili celih 900 milijonov kron manj kot lansko leto.

Je to lahko odgovor na vprašanje, kaj se dogaja s cenami? Verjetno je. Prejone so valovi svetovne inflacije in ogromnega skoka cen vseh primarnih vrst blaga prispeli, sodeč po vsem, tudi na čehoslovaško tržišče. V kakšni meri, ni vedeti, kot je neznano tudi to, koliko bodo morali od tega plačati potrošniki na notranjem tržišču, a koliko bo kompenzirala država iz osrednje blagajne.

Znano pa je, da 30 odstotkov skupne blagovne izmenjave Čehoslovaške uresničuje s socialističnimi deželami, kakor tudi, da se je v sedmih mesecih letos izvoz v kapitalistične dežele povečal za 35, uvoz iz teh pa celo za 53 odstotkov. Razumljivo je, da ta nagli skok, zlasti uvoza, ni rezultat neke večje količine uvoženega blaga, marveč predvsem dviga cen tiste-ga, kar v kapitalističnem svetu kupujejo.

Ali potem drži teza, ki velja na Čehoslovaškem in drugod v tem delu Evrope — da se inflacije ne uvaža?

V splošnem pa so na Čehoslovaškem zelo vidni izjemni napori, da bi se vzpostavili kar najbolj tesni stiki, kot tu pravijo, z najširšimi množicami. Ta prizadevanja, ki vse bolj spominjajo na kampa-njo, niso nova, so pa trenutno prav posebej poudarjena. Reči je tudi moč, da je to danes poglavitni cilj partije: da namreč okrepí svoje pozicije in svoj vpliv na najširše sloje čehoslovaškega prebivalstva oziroma družbe.

Številne so javne manifestacije, ki potrjujejo ta prizadevanja. Opaziti je n.p.r. da čehoslovaška televizija pravkar začena na svojem prvem programu z osemmesečnim ciklusom partijskega izobraževanja, ki je, očitno, namenjeno ne samo

(Nadaljevanje na 6. strani)

Preteklo nedelje je bilo vreme kot naročeno za trgatve. Zato so tako v Bregu kot na Krasu s trgatvijo pohiteli. Na sliki trgatve v Dolini

ŠTIRIDESET RDEČIH VRTNIC ZA B. B. (V MISLIH)

Je fenomen Brigitte Bardot v svojem življenju srečna?

Izhaja iz premožne meščanske družine - Imela je vse, kar je hotela in želela - Imela je slavo in čast - Imela je vrsto mož in ljubimcev - Toda...

RIM, oktobra. — Časopisi vsega sveta že nekaj mesece obveščajo svoje bralce na pomembno obletnico: štirideseti rojstni dan Brigitte Bardot. Niti kraljica Elizabeta ni bila deležna tolikšne pozornosti! B. B., pa čeprav ni kraljica ali predsednica nekega otoka v Tihem oceanu, še manj lastnica petrolejskih vrelcev na Srednjem vzhodu... Brigitte Bardot je zgolj igralka - zvezda, ki jo svet obušuje že dvajset let: na filmskem platnu smo videli, pred in po B. B., na ducate lepših in bolj talentiranih igralk, ki so zaslovele pod najrazličnejšimi pridevki («božanska», «večna», «atomska»...), toda samo Brigitte Bardot se je uveljavila z začnetno svojega imena in pri-kami B. B.

IN BOG JE USTVARIL ŽENSKO

Naši mladi bralci se verjetno poživljajo na Brigitte Bardot (in jih zaradi tega zares ne obsojam), znotaj jaz moram odkritosrčno priznati, da je B. B. moji generaciji veliko pomnila: bila je prva igralka, ki je začela podirati zidove dolocene vzgoje, morale, etike; ali bolje: B. B. smo čutili tudi mlado, nam enako. Kot smo v tistih letih neizmerno ljubili pisateljico Françoise Sagan, ki se je s svojim prvim romanom, «Dober dan, žalost», tako približala našemu občutju in nemiru. Razumem tudi, da bi se danes mladi posmehljali filmu «Et Dieu créa la femme» (in Bog je ustvaril žensko), s katerim je B. B. doživela svetoven uspeh. Toda svojčas je film izzval

velik hrup in cenzuro, kakor se je dvajset let pozneje zgodilo s filmom «Poslednji tango v Parizu», v katerem je nastopila odlična Maria Schneider, ki pa ne bo nikoli postala Brigitte Bardot. Za kaj? Preprosto: Maria je tujka, hčerka svojega časa in okolja, Brigitte pa je ob svojem prihodu na filmsko platno prebrala svoj čas, pripravila je, če se lahko tako izrazim, «eterno» za Mario in sto drugih deklic, ki nam danes gole mežikajo s filmskega platna. In, kar je najvažnejše, Brigitte Bardot ni postala «zvezda» po želji in volji filmskih industrialcev, marveč zato, ker je sama hotela postati «zvezda». Ravno zaradi tega njeno življenje ni bilo nič-liko dramatizirano s tragedijo (resnično ali izmišljeno), ki se nepre-stano pojavlja v biografijah njenih slavnih kolegic. Samo enkrat je B. B. poskusila s samomorom, a so ji prijatelji — glej srečno naključje — pravočasno rešili življenje. Zato lahko dvomimo, da je B. B. zares hotela umreti, kajti B. B. je vedno znala pripeljati do uspešnega zaključka vsako iniciativo.

Rodila se je v Parizu, 28. septembra 1934. Zaman iščemo v njem otroštvo sledove revščine in pomanjkanja (s katerimi se ponaj-skoraj vsi filmske zvezde; med temi zasluži prvo mesto Sophia Loren, ki je slavila svoj 40. rojstni dan teden dni pred B. B.), Brigitte je prvorojenka premožne meščanske družine, ki lahko nudi svoji hčerki ugodno in prijetno življenje: razkošno stanovanje v Parizu, poleti počitnice v Saint-

Tropezu, pozimi pa v švicarskem klimatičnem središču Mégève. Šest-letno jo starši vpeljejo v baletno šolo. Ne zato, ker bi deklica k-akozala veliko nagnjenje do te vrste umetnosti, marveč zato, ker se vsaka dobro situirana družina ra-da ponaša s «čudečnim otrokom». Telovadba in balet pa sta ji bili zelo koristni: njeno telo se je har-monično razvilo, odlično je pre-stala kritično obdobje pubertete in se je, komaj šestnajstletna, nena-doma zagledala na platnici ugled-ne modne revije «Elle».

Omenjena fotografija pa ni ne-izmerno osrečila le njeno mami-co, gospo Anne Marie, ki je v hčerki videla uresničenje svojih mladostnih ambicij, zelo je presu-nila tudi mladega asistenta reži-serja Marca Allégretta. Mladenič je imenoval Roger Vadim Ple-mjanikov. Je sin ruskih emigran-tov, sirota, lep, inteligenten, zelo ambiciozen. Vadim se je v trenutku zaljubil v mlado mane-kenko, ki ga je kmalu predstavila svojim staršem. Tako je Vadim postal «domači prijatelj» in pred očmi ganjenih staršev dvojni svoj zaljubljenik. V hiši družine Bar-dot je Roger polagoma začel od-krivati ugodnosti meščanskega živ-ljenja, sladkosti materialnega iz-obila, privlačnosti dobro obložene mize in opojnost pristnega šam-panjca. Kaj hoče, niti mladi ljudje se ne morejo hraniti zgolj z intelektualnimi sanjami. Tudi že-lodec zahteva svoje... Po drugi strani, je Brigitte z njegovo po-močjo začela dobivati prve vlo-ga, po njegovem nasvetu si je da-la oksidirati svoje dolge in buj-ne lase, iz dneva v dan je po-stajala bolj «sexy», da se je ce-lo njen učitelj začudil temu pre-porodu. Bila sta že nekaj let po-ročena, ko je Roger Vadim uga-nil, da je prišel pravi trenutek: svojo soprogo je Franciji (in sve-tu) predstavil v filmu «In Bog je ustvaril žensko» (1956). — Zve-zda «B. B.» je bila rojena.

B. B. FENOMEN NASEGA ČASA

Brigitte Bardot je pred dnevi izjavila, da je postala igralka iz ljubezni: hotela je zadovoljiti in osrečiti svojega slaveželjnega moža. Morda se te besede zares pri-ljubijo resnici, saj B. B. ni ni-koji sanjala o «oskarju», kritiki niso nikoli hvalili ali grajali nje-ne igre. Ljudi ni prevzel njen talent, marveč njeno telo. Sama se odkritostno in ironično i-menuje «fenomen». In ne laže. V svoji karieri je posnela samo tri fil-me, v katerih je pokazala tudi nekaj igralskega talenta: «Resni-ca» (režiser Clouzot), «Privatno življenje» (Louis Malle) in «Pre-zir» (Jean - Luc Godard). Njena komična žilica pa je prišla do iz-raza v dveh filmih: «Viva Maria!» in «Nune».

Brigitte je torej treba analizira-ti izključno kakor «fenomen» našega časa. Ampak tudi s tega vi-dika je nemogoče priti do zaključ-ka, nemogoče je odkriti skrivnost njenega uspeha, ki ni nima primere v zgodovini filma. To ni uspelo celo tolikimr učenim možem, ki so ji v teh letih posvetili na tisoče član-kov. Tudi Sartrova tovarišica, pi-sateljica Simone de Beauvoir, se je nekdo zaman spoprijela s «fe-nomenom B. B.»: prišla je do za-ključka, ki ni zadovoljil ali pre-senetil nikogar: v Brigitte Bardot je imenitna pisateljica odkrila «ve-liko mrzlico po življenju, strast po absolutnem, občutek smrtnosti»...

Pokojni general De Gaulle, ta-kratni predsednik francoske repu-blike, je bil mnogo bolj realistič-ni. Ko je plovavila igralko spre-jel v Elizeju in jo nagradil z naj-večjim priznanjem. Legijo časti, je njegov minister za finance Pi-nay kratko in jedrnatno utemeljil častno diplomlo: B. B. je Franciji prinesla, v teku njega leta, več deviz, kakor velika tovarna avtomobilov «Renault».

Brigitte je tako uradno postala spomenik in simbol Francije. Tudi, ki so prihajali v njeno domo-vino, so sicer redno in pridno o-biskovali Louvre, čudili so se Eif-felovemu stolpu in občudovali Mon-ne Liso, toda mislili so nanjo, sa-njali so o Brigitte Bardot.

Brigitte, upam si trditi, ni bila samo filmski ali erotični fenomen, niti modna ali mondana muha (si-cer bi danes ne pisali o njenem štiridesetem rojstnem dnevu), bi-la je vedno in samo ženska. To je njena edina in največja u-metnost.

B. B. IN LJUBEZEN

Errol Flynn, Roger Vadim, Jean Louis Trintignant, Sacha Distel, Jacques Charrier, Samy Frey, Robert Hossein, Bob Zaguri, Gün-treth Sachs, Gigi Rizzi, Patrick Gil-es, Christopher Wedow, Nino Fer-ner, Stephen Boyd, Christian Kalt, Laurent Vercy — šestnajst imen, šestnajst fantov, ki jih je B. B. v minulih dvajsetih letih ljubila. Se-znam bi bil seveda lahko daljši, če bi v imenik vključili tudi vse njene «neodlozene» «flirte». Tri, od zgoraj imenovanih fantov, je B. B. peljala pred oltar: Vadima (poro-čena sta bila pet let), Charriera (zakon je trajal eno leto, toliko, da je B. B. uspešno poviti sinčka Nicolas, ki je sedaj star petnajst let), Sacha (ločila sta se po enem letu skupnega življenja).

Nas, navadne smrtnike morda nekoliko razburijo gornji podatki. Povedali smo že, da je odveč i-skati razloge uspeha B. B., pri-znajmo tudi, da je nemogoče raz-ložiti to njeno veliko, iskreno, vedno, obupno iskanje topline in ljubezni. Brigitte Bardot menjava svoje ljubimce z isto lahkoto, ki mi menjavamo robčke, a bi bi-li zgrehneno misliti, da jo k temu gonika strast ali celo perversnost. Nasprotno, Brigitte, ta čudovita in divja sila narave, če ni srečala «pravega», sebi enakega človeka. In dvomim, da ga bo sploh sre-čala.

In veste, kakšno darilo je B. B. hotela pokloniti, ob svoji štiride-seti življenjski obletnici, svojim oboževalcem? Njen zadnji partner, mladi Laurent Vercy, jo je foto-grafiral tako, kot jo je «Bog u-bližujejo resnici, saj B. B. ni ni-koji polastile največje svetovne re-vije, spremlja naslednje posvetilo vročega igralkinega zaljubljenca: «Štirideset let ljubezni... šti-rideset let lepote... ne boj se, tudi štiridesetih let, ker si lepa, ker boš vedno ostala: Brigitte Bar-dot».

Tudi mi ji želimo pokloniti, če-prav samo z mislijo, štirideset rdečih vrtin... Še na mnoga le-ta. B. B.!

BRANKO VATOVEC

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Di-plomatičnost vam bo v poslu v-večjo pomoč od nepopustljivosti. Ugodite neki želji ljubljene osebe. BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne delu bode skušali izkoristiti vaš smel za organizacijo. Borte se pro-ti zgrešenim idejam.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Vaši predstojniki bodo zelo ce-nili vaš smisel za red. Nekdo bo skušal zbuditi v vas ljubosumnost. RAK (od 22.6. do 22.7.) V fi-nančnih poslih morate biti pre-vični. Nekaj površnih uspehov vas ne sme ločiti od ljubljene osebe.

LEV (od 23.7. do 22.8.) V svojem delu se odtepite tudi vplivov. Po-magali boste komu, ki je v stiski.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne-katera nova poznanstva vam bo-do zelo koristila. Ne polagajte ni-komur računov o svojem delu. TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.)

Beli rasizem je v ZDA še vedno živ

BOSTON, 8. — Več let je že, odkar je v ZDA zavladalo «ple-mensko premirje». Dolgo let je tega ko smo bili priča velikim spopadom med črnskim prebi-valstvom in belimi rasisti. Nato smo doživeli nekakšen «preporod» ameriškega javnega mnjenja, ki je bil posledica večje zavesti tem-nopoltega prebivalstva, in tudi uspehov, ki jih je zabeležilo črnsko gibanje za mirno enakopravno sožitje, namreč gibanje črncev, ki se hoče uveljaviti brez nasilja. Končno smo doživeli tudi veliko obetajoče zблиžanje med črnsko množico in naprednejšo belopolto mladino. Sedaj pa je nenadoma izbruhnil belopolti rasizem v ek-splorzijo, ki je zahtevala eno smrt in več ranjenih.

Do plemenskih neredov je prišlo v več krajih Massachusettsa. V Bostonu, v glavnem mestu Massa-chusettsa, se je zbralo nad ti-soč belopolnih ljudi, študentov in njihovih staršev, ki niso hoteli do-voliti, da bi v njihove šole, ki so bile doslej namenjene le belo-polnim dijakom, stopili tudi tem-nopolti študenti. Vlada Massa-chusettsa je namreč sprejela pred časom zakon o postopni integra-ciji šolstva in to tako, da bi 20.000 črnskih študentov začelo obisko-vati 80 šol, ki so bile doslej na-menjene le belopolnim dijakom. Vlada je sklenila, da bo temno-polte študente iz enega predela mesta prevzela za avtobusi v dru-gi predel zato, da bi se v zadevo ne vmešali «prizadeti» starši.

V resnici pa se je zgodilo prav narobe. Ko so prvi avtobusi črn-skih študentov prispeli pred šole, jih je čakalo tu kakih 400 belo-polnih študentov in njihovih staršev. Belopolni študenti in njihovi starši so začeli obmetavati avto-buse s kamenjem in nastala je prava zmešnjava. Policija za-trjuje, da je v nekem trenutku bil z nekega avtobusa izstreljen strel, ki je zadel 14-letnega dečka v vrat in ga ubil. V dolnišnici v New Orleansu, ki je nekaj kilo-metrov oddaljena od šole, pa so sprejeli še štiri paciente in sicer tri študente in neko dekle, ki so prav tako v zelo slabem stanju.

V kraju Destrahram je bilo po-dobno kot v Bostonu, le da ni bilo mrtvih zato pa veliko ranjenih. Tu je avtobuse s temnopoltimi študenti pričakalo nad tisoč be-lopolnih študentov in staršev, ki so začeli kamenjati avtobuse. Kmalu je prišlo do medsebojnega pretepa. Na kraj je prihitela poli-cija, vendar 500 policijskih agen-tov ni moglo tako zlahka razči-stiti situacije in so se agenti ome-žili le na to, da so obkolili avto-buse, da bi jih zaščitili pred razjarjeno belopolno maso, ki se je v svoji jezi poglajala tudi nad policijske agente, tako da so štiri policijske častnike morali odpeljati v bolnišnico.

Neredi so se razširili na vse tiste šole, ki jih obiskujejo predvsem otroci irskega porekla. Ame-ričani irskega porekla so glede tega najbolj razjarjeni, ker sma-trajo, da se jim godi krivica, ker da je vlada prav njihove šole namenila temu, da se razbijde do-sedanja segregacija. Vlada je namreč pripeljala črnpolte dijak-e iz drugega konca mesta v njihov jugovzhodni del mesta misleč, da se starši belopolnih dijakov iz te-ga predela ne bodo poglajali proti temnopoltim dijakom iz dru-gaega predela. V resnici pa je bil učinek prav obraten, kajti tu, v še posebej med Irce je še vedno živo vprašanje «businga», torej vprašanje prelomitve anti-segregacijskega sistema in mi-selnosti.

Kazalo je, da so ameriški belo-polni državljani vendarle toliko napredovali, da so «preboleli» svoja rasistično miselnost. Pa ni res, kar se je izkazalo tudi pred nedavnim, ko so celo Edwarda Kennedyja obmetavali z gnili jajci in paradizniki, ko je govoril v prid plemenski enakopravnosti. Celo predsednik Ford je bil le-tos avgusta tarča napadov belo-polnih rasistov. Kaže torej, da bodo v ZDA še dolgo dolgo mo-rali zdraviti belopolto bolezen — rasizem.

Prejeli smo

RELAZIONI INTERNAZIONALI — Settimanale dell'Istituto per gli studi di politica internazionale. Štev. 37 - 14. september 1974. Letnik 38.

RADIO VELE VIZIJA

SREDA, 9. OKTOBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA	
PRVI KANAL	
12.30	Poljudna znanost: Igrače
12.55	Anketa o poklicih: Designer
13.30	DNEVNIK
14.10	Vzgojni problemi: Demokratično upravljanje šole
17.00	DNEVNIK
17.15	Program za otroke
	Plesna šola: Baletna oddaja
17.45	Program za mladino: SINOVI GENGIS KANA
18.45	Poljudna znanost: IGRAČE
19.15	Italijanske kronike
	Kronike dela in Vremenska slika
20.00	DNEVNIK
20.40	POD TIHIM DONOM
	Sovjetski pisatelji in sovjetska oblast
	Nocojšnja oddaja se začne z nekim spominom znanega ru-skega pisatelja Iljeje Ehrenburga, ki nas bo popeljal v čas po-oktobrski revoluciji, ko so ruski pesniki in sovjetski razum-niki nasploh odhajali na podeželje recitirati pesmi in svoja dela in hkrati razlagat novo družbeno ureditev. Toda tisto na-dušenje, tista reki bi ustvarjalna sla je privedla včasih tu-di do napak, ki ju prikazuje znani sovjetski humorist Zoščenko v dveh svojih zgodbah, Majakovski pa spominja to v svo-ji poeziji Leninu. Smo namreč v dobi 1923. leta, ko je Lenin že na mrtvaški postelji in opozarja na nevarnost, ki jo pred-stavlja Stalin. Da je kljub temu Stalin prišel na oblast, je zna-no. Kaj je dobrega in slabega storil, je prav tako znano. Kot je znana vsa mračna doba, ki se je vlekla dolgo dolgo let z vsemi ustreznimi negativnimi posledicami
21.50	Sportna sredi
22.45	DNEVNIK
	Vremenska slika
DRUGI KANAL	
18.45	Sportni dnevniki
19.00	Glasična prireditve
	Prvo nadaljevanje: sodelujejo Aldo Fabrizi, Ave Ninchi, Paolo Panelli, Bice Valori.
	Juliette Gréco po dela kot gost v današnjem nadaljevanju od-daje «Speciale per noi» nekaj svojih znanih popevk. Toda o-na bo le eden izmed izbranih gostov. Drugi pomembni gosti so Fabrizi in Panelli. Valori in Ninchi. K tem štirim znanim italijanskim odrskim umetnikom bodo dodali še balet, ki ga sestavljajo nekateri izredni mednarodno uveljavljeni plesalci, vhu tega bo tudi več skečev in prizorčkov. Poleg že omenje-ne pariške pevke bo prišla na oder še Delia Saka. Vses pro-gram bo začel Aldo Fabrizi kot tramvajski namestenc, Paolo Panelli bo govoril o svojih igralkah, ki «tako zabavajo mla-do in staro». Ave Ninchi in Bice Valori pa bosta soprogi zna-nih protagonistov italijanskega javnega življenja
20.00	Večerni koncert:
	Bela Bartok: Plesna suita za orkester
	Simfonični orkester milanske RTV, dirigira Guido Aimone Marsan
20.30	DNEVNIK
21.00	LA PECCATRICE DI SAN FRANCISCO
	Film je režiral Robert Parish, v glavnih vlogah igrajo Ivone-de De Carlo, Joel McCrea, Sidney Blakmerck, Florence Ba-tes, itd.
	Sredi preteklega stoletja se bogataš Andrew Cain odkrito po-stavi proti ljudski policiji Vigilantes. Rick Nelson, ki je ne-koč pripadal isti policiji, se vrne v mesto in s tem vzbu-di pri poveljniku policije kapetanu Martinu upanje, da bo spet sodeloval v policiji, kateri je pripadal. Toda Rick neče več k policiji. Odkloni pa tudi predlog Adelaide, Caine love prija-telejce, da bi prestopil na stran bogataša. Ker jo je odkloni-telj razjezila, Adelaide v dogovor s svojim ljubckom pripra-vi Ricku past. Toda Rick se je medtem vanjo zaljubil in jo hoče za vsako ceno odvzeti Cainu. To pa vso zadevo zaplete...
22.20	PLANINSKE PESMI
	Poje zbor «Crodalio» iz Artignana
JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA	
8.10, 10.50, 15.25 SOLA:	Istra, Mesto iz papirja. Nove knjige. Vzgojnoizobraževalni pro-cesi, Celica, Zelezo, Folklorita itd.
17.35	Zgodba o deklici Margeriti
18.05	Obzornik
18.20	RUDARJI
	Reportaža beogradske TV govori o rudarju Zarku Nikoliću, ki pravi, da se je tako privaldi na rudarski kruh, da ga ne bi rad zamenjal, saj je celo jama postala del njega
18.50	Z jesenjo spet koncerti...
19.15	Risanka
19.30	DNEVNIK
20.00	KRESNA NOČ
	Bolitojke - italijanski film je režiral Jorge Sanjines. Je to eden najbolj zanimivih filmov, kar jih je dala južnoameriška kinematografija. Težišče filma je prikazati in rekonstruirati množični poboj bolivijskih rudarjev v noči med 23. in 24. ju-nijem 1967. leta v nekem rudarskem naselju. Tedaj je bilo mrt-voih 121 rudarjev. Vzrok pokola so bile splošne gospodarsko-politične razmere v deželi, kjer ZDA ob pomoči domače oli-garhije neusmiljeno izkoriščajo delavce, predvsem rudarje, eksploatirajo naravna bogastva za uresničenje svojih vojaško-političnih smotrov. Prikaz teh dogodkov služi kot izhodišče za analizo splošnih socialnih in političnih problemov, pa tudi vzro-kov za nasilje nad bolivijskimi rudarji
21.40	Preludij Claude Debussyja
	Pianist Marjan Lipovec bo igral najprej preludij «Jadros» na-to se «Veter na planjav» in končno «Potopljeno katedralo»
21.55	TV DNEVNIK
KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA	
20.00	Otroski kotiček: Risanka
20.15	DNEVNIK
20.30	Potovanje na Arktiko, dokumentarni film
21.20	Zabavno - glasična oddaja CAROLE SPECIALE
TRST A	
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15	Poročila: 7.05 Juratjana glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glas-ba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in pri-reditve; 18.30 Koncert; 19.10 Av-kaj; 19.30 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simf-koncert; 22.15 Filmski motivi.
12.15	Deželne kronike: 14.40 Tretja stran; 15.10 Radijska pri-redba; 15.40 O gledališkem živ-ljenju; 16.40 Jazz; 19.30 Kronike.
KOPER	
6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30,	17.30, 18.30, 20.30 Poročila: 7.15-7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Mali umtovori velikih mojstrov; 9.00 Glasbeni kotiček; 10.00 Otroški kotiček; 10.45 Glasba in na-sveti; 11.15 Melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Politične aktual-nosti; 15.00 Plošče; 15.30 Polke in valčki; 16.45 Gोजени glasbene šole Ajdovščina; 18.00 Progre-sivna glasba; 18.30 Iz priljublje-nih opor; 19.30 Glasba v večeru; 21.00 Literarna oddaja; 21.15 Du-brovnik 74; 22.00 Jazz.
NACIONALNI PROGRAM	
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00	Poročila: 7.25 Juratjana glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Re-portaža; 11.50 Lzbran program; 14.40 Radijska nadaljevanja; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sonč-nica; 17.05 Komorna in operna glasba; 17.40 Program za mla-dino; 19.30 Plošče; 20.00 Ponovno na sporedu; 21.15 Galdonjeva komedija «La famiglia dell'an-tiquario».
SLOVENIJA	
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00,	19.00 Poročila: 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Glas-bena pravljica; 9.40 Temeljni mark-sizma; 10.15 Urednikove dnevniki; 11.15 Z nami doma in na poli; 12.30 Kmetijski nasveti: čebelar-stvo; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Naši operni pevci; 15.30 Glasbeni in-termezzo; 15.45 «Leta vrtljaki»; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz reper-toarja Komornega zbora; 18.05 Nas razgovor; 18.35 Predstavlja-mo vam; 19.40 Ansambel Fran-cija Puharija; 19.50 Lahko noč. otroci; 20.00 Simf. orkester RTV Ljubljana; 22.20 S festivalov jazz; 23.05 Črnska lirika I. 23.15 Revija jug. pevcev.

Arabci in energetska kriza

Razviti svet išče pot iz zažate v jedrskih centralah - Naerti do 1980. leta

Energetska kriza, ki je bila in je eden izmed vzrokov ekonom-ske krize, začena kazati svoje hude posledice. V Združenih drža-vah na primer imajo že 5,300.000 prebzoelnih, kar je skoraj 6 od-stotkov vseh ameriških državlja-nov, ki so v delovnem odnosu. Pri nas se začena jopi pošiljati de-setisoči ljudi v tako imenovano dopolnilno blagajno, v Zahodni Nemčiji odslavljajo ljudi, predv-sem tuje delavce, pa čeprav je Zahodna Nemčija glede tega še na najboljšem. Podobno bi mogli reči tudi za nekatere druge dežele, katerim prav tako grozi brezposelnost. V zvezi s tem se silijo ostre pripombe na račun arabskega sveta, ki da je evs

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESARSTVO

POKAL AGOSTONI

ATLETIKA

SKOK V VIŠINO V RAČUNALNIKU

BELGIJEC EDDY MERCKX
DANES GLAVNI FAVORIT

Med domačini ima dobre možnosti za visoko uvrstitev tudi Conti

LISSONE, 8. — Jutri bo na sporedu tradicionalna 28. mednarodna kolesarska dirka za «Pokal Agostoni». Proga bo merila 218 km, na njej pa bo predvidoma tekmovalo okrog 135 kolesarjev iz več držav.

Glavni favorit je, seveda, Belgijec Eddy Merckx, poleg njega med tujci De Vlaeminck, od domačin pa Conti.

29-letni Conti predstavlja majhno odkritje letošnje sezone. Na vseh dirkah je vozil izredno regularno in se je skoraj povsod uvrstil na eno izmed treh ali štirih prvih mest. Tudi Merckx je ob svojem prihodu v Italijo danes izjavil, da sodi Conti med glavne favorite.

MILAN, 8. — Mino Baracchi je danes objavil prvo področnost o letošnji mednarodni kolesarski dirki za «Trofeo Baracchi». To tekmovanje, v katerem nastopajo dvojice v gorski vožnji na kronometer, se bo odvijalo na 110 km dolgi progi od Bergama do Bresce 27. t.m.

Veliko novost letošnje dirke predstavlja dvojica Merckx - De Vlaeminck, ki doslej še nikoli ni nastopala v taki postavi. Zanimiv je tudi par Thevenet - Danguillaume.

V italijanskem taboru bo verjetno nastopila «superdvojica» Gimondi - Moser. Gimondi je danes že dal svoj pristavek, vendar pa je postavil pogoj: tekmoval bo le v primeru, če bo Moser v taki formi, da se bosta oba kolesarja lahko borila za prvo mesto. V nasprotnem primeru bi Gimondi želel imeti ob sebi Kolumbija Rodriguez, s katerim je zmagal lani. Moser pa je po drugi strani tudi izjavil, da bi raje tekmoval skupno z Ritterjem,

kot z Gimondijem. Možnih je torej več variant.

Med italijanskimi dvojicami, ki bodo gotovo nastopile, sta tudi Conti in Santabroggio.

TENIS

JOHANNESBURG, 8. — Teniški igralca Cliff Drysdale se je odpovedal južnoafriškemu državljanstvu in bo tako igral z angleškim potnim listom. S tem bo Drysdale lahko svobodneje opravljal svoje ekonomske posle, ki so tesno povezani s teniškim ambientom.

KOŠARKA

Tečaj minibasketa pri Boru

Včeraj je imela Borova košarkarska sekcija skupno s predsednikom društva Emilom Gombacem sejo, na kateri je določila program letošnjega tečaja v minibasketu in mladinske košarke na sploh. Na tej seji so določili, da bodo letošnji Borovi trenerji pripravljali naslednje ekipe:

Člani in mladinci — Branko Laković

Kadeti in naraščalniki — Renato Štokelj

Dečki — Valter Vatovec

Minibasket: letnik 1963 in 1964 —

Franko Perko in Renato Furlan

Letnik 1965, 1966 in mlajši —

Marko Oblak in Peter Žerjal

Za vse tiste, ki bi radi gojili košarko (minibasket), pa Borova sekcija sporoča, da so treninji (in zato tudi možnost vpisovanja), razporejeni tako:

letnik 1965, 1966 in mlajši ob tor-

kih in četrtkih od 15.30 do 16.45

letniki 1963 in 1964 ob torkih in

četrtkih od 16.30 do 18.00

dečki (letniki 1961 in 1962) ob tor-

kih (od 18.00 do 19.20) in petkih

(od 17.30 do 19.30).

Tako treninji kot vpisovanja bo-

do na stadionu «1. maja», Vrdeška

cesta 7.

Stones enak Brumlu pri 241 cm
Rosemarie Witschas ni najboljša

Moški rezultati so sorazmerno boljši od ženskih - «Fosbury» za ženske ni najprimernejši, pač pa vedno bolj za moške

Analiza rezultatov in osebnih podatkov skakalcev in skakalcev v višino odkrije dejansko nepravilnost pri merjenju rekordov in doseganju zmag.

Kot že prejšnji teden za met krogle in kopja smo v poštev vzeli atletične, ki so nastopili na nedavnem evropskem prvenstvu in primerjali njihove telesne višine z najboljšimi osebnimi rezultati. Izbrani so bili sicer le 4 skakalci in 4 skakalke za vsak slog (Fosbury in straddle).

Ločeni in skupni poprečki zaradi majhnega števila udeležencev niso morejo biti povsem merodajni, za samo skakalno elito pa so že verodostojni.

V poštev vzeti skakalci (F = Fosbury, višina, teža, razultat):

Abramov F 189 76 224

Del Forno 186 77 221

Major F 186 83 224

Maly 190 81 222

Šapka F 187 78 225

Töring F 186 72 225

Poniewa 185 75 222

Kelemen 190 81 221

so dali skupni popreček: 187,375 cm,

77,85 kg in 223 cm rezultata. Od

tega odpade na «Fosbury» 187-77-224,5 na «straddle» pa 187,75-78,5-221,5.

Iz ženske konkurence upošteva-

ne skakalke:

Witschas 175 59 195

Simeoni F 176 63 190

Karbanova 178 62 191

Kirst 174 62 190

Meyfarth F 184 66 192

Ioan 175 62 192

Popescu F 168 63 188

Galka F 176 62 186

pa so izšle srednje vrednosti 175,75

cm, 62,375 kg in 190,5 cm rezultata.

Od tega odpade na «Fosbury» 176-

63,5-189 na «straddle» pa 175,5-61,25

in 192 cm.

Iz teh poprekov izhaja, da sko-

čijo moški za 19,01 odst. svoje te-

lesne višine, ženske pa komaj 8,39

odst. Če bi moški skakali ženski

odstotek 8,39 bi bil poprečni rezul-

tat komaj 203,09 cm, obratno pa

bi ženske pri 19,01 odst. dosegale kar 209,16 cm. Enekovredni odstotek 13,07 bi dal moški skok 213,04 cm, za ženske pa 199,82 cm.

Razdelitev skakalcev in skakalk v skupini «Fosbury» in «straddle» daje vedno bolj dokončen značaj slabši prilagoditvi žensk za ta slog in že obično prednost moškim, ki ta slog uporabljajo. Štirje analizirani skakalci dosegajo z «Fosburyjem» kar 20,05 odst. več od telesne višine, 4 skakalke pa komaj 7,38 odst. Slog, ki je v začetku izgledal primernejši za ženske, sedaj dejansko lažji rezultate. Skrivnost njegove razširjenosti je torej samo v lažjem in hitrejšem izučanju.

Z enakim odstotkom moških bi ženske z novim slogom skakale kar 211,23 cm ali 35,28 cm nad telesno višino. Moški bi obratno z ženskimi poprečkom komaj premagovali letvico na 2 m (točno 200,8 cm). Enako razmerje 13,71 odst. bi dalo 212,63 cm za moške in 200,13 cm za ženske.

«Straddle» nudi moškim le 17,97 odst. nad telesno višino, ženskam pa kar 9,4 odst. Z obratnim razmerjem bi ženske skakale kar 207 cm (ali 36 cm nad telesno višino), moški pa celo manj od njih: komaj 205,4 cm. Enako razmerje 13,68 odstotka bi dalo rezultat 213,43 cm za moške in 199,5 cm za ženske.

Kljub premoči «straddle» najdemo pri ženskah zanimivo izjemo. Svetovna rekorderka Witschas skaka 11,43 odst. nad telesno višino, najvišji odstotek pa ima med najboljšimi Romunka Popescu, ki doseže 11,90 odst. Italijanka Simeoni skaka 7,95 odst. nad telesno višino, olimpijska zmagovalka Meyfarth pa samo 4,34 odst.

V analizi ni bil upoštevan svetovni rekorder Stones, ki bi sicer poprečno «Fosburyja» še poslabšal. Stones je namreč visok kar 195 cm in z 230 cm rekorda doseže le 17,34 odst. nad telesno višino. V primerjavi z njim je bivši rekorder Brumel daleč boljši in tudi mnogo pred današnjimi vrednostmi.

Pri telesni višini 185 cm in rezultatu 228 cm je Brumel dosegel kar 23,24 odst. nad telesno višino. Za izenačenje tega razmerja bi moral Stones skočiti kar 241,55 cm, torej rezultat katerega v svoji karieri skoraj zanesljivo ne bo dosegel.

Rekorderka pri ženskah Rosemarie Witschas bi z razmerjem Brumla presegla telesno višino kar za 40 cm in skočila 215,67 cm.

k. b.

AVTOMOBILIZEM

HULME SE UMIKA

Zopet se bo posvetil upravljanju svojih posestev

WATKINS, GLEN, 8. — Novoze-lanec Denis Hulme, eden najbolj znanih avtomobilskih pilotov na svetu, je sklenil umakniti se iz aktivnega športa.

V letošnji sezoni je osvojil čno samo Veliko nagrado, in sicer javno v Argentini. V svoji tekmovalni karieri pa je osvojil kar 8 Velikih nagrad in je bil leta 1967 tudi svetovni prvak. Ta naslov je tedaj osvojil po zagrozenem dvoboju z Avstralcem Brabhamom prav v zadnji dirki, veljavni za to prvenstvo, v Mehiki.

Hulme, ki je star 38 let, je osvojil tudi vrsto drugih pomembnih avtomobilskih zmag. Tako je, med drugim, dvakrat prispel prvi na cilj na tekmovalju CAN-AM, in sicer v letih 1968 in 1970. Zdaj se bo vrnil v svojo domovino, kjer se bo posvetil upravljanju svojih posesti.

NA PRIMORSKEM

Upokojenci kot športniki

Pobuda, da se tudi upokojenci vključijo v športno aktivnost, je prišla iz Tolmina, kjer so lani tudi bila prva športna tekmovanja, ki so tudi uspela in pokazala splošno željo, da se ta tekmovanja ohranijo še naprej. Tedaj je bilo določeno, da se poveri organizacija drugih športnih iger upokojencev podružnici v Novi Gorici.

Občinska podružnica društva upokojencev v Novi Gorici se je zavedala zahtevne naloge in izbrala poseben odbor, ki je skrbel za številne priprave.

Ko je odbor obravnaval ob zaključku svojega dela potek športnih tekmovanj in v zvezi s tem tudi opravljeno delo, je z zadovoljstvom ugotovil, da vložen trud ni bil zaman. Tajnik odbora Sulič je podal poročilo, kjer je podrobneje opisal delo, ki ga je bilo treba v predpripravi opraviti in tudi zavzetost članov odbora, ki so se potrudili, da je prireditev v vsakem oziru uspeša, o čemer priča tudi pohvala predsednika republiškega odbora društva upokojencev Batagelja.

Kot je znano so se teh tekmovanj udeležili člani občinskih podružnic društva upokojencev iz Podstojne, Idrije, Ilirske Bistrice, Tolmina, Kopra, Izole, Sežane in Nove Gorice. Tekmovali so ekipno v naslednjih športnih panogah: kegljanju, balinanju, streljanju in šahu, s čimer so ta tekmovanja dosegla značaj množičnosti.

Ko je pripravljali odbor obravnaval tudi splošno bilanco drugih športnih iger, je ugotovil, da je bila tudi v delovnih kolektivih ta prireditev z razumevanjem podprta, kar je omogočilo organizatorjem, da so bili športniki - upokojenci tudi pogoščeni in so ekipe prejele lepe nagrade in pokale, kot tudi da je zaključek prireditve, ki je bil v «Park hotelu» uspel, v zadovoljstvo udeležencev.

Sklenili so, da bodo ta tekmovanja ubijanje ljudi kot so bile v uničevalnih in koncentracijskih taboriščih. Žrtve so nacistični zločinci, predvsem Wirthow oddelek, ubijali na drug način: z ustrelištvom, obesaženjem itd., zadavili so jih celo z golimi rokami in pobili s kladivom, baje so nekatere žrtve prinesli v krematorij razmrcovane od mučenja, vendar še ne povsem mrtve. Kajti v rižarni je bilo tudi neformalno sodišče, ki je obsodilo ljudi na smrt, v njej je bila tudi mučilnica in redki, ki so preživeli ta pekel, vedo povedati o strašnih urah mučenja, bataninaja, o krikih, ki so segali do neba itd. Ubijali so do konca aprila 1945, tj. do osvoboditve Trsta. 86)

Med mnogimi žrtvami, za katere ne bo mogoče nikdar ugotoviti niti natančnega števila niti imen, je bilo tudi precej vidnih voditeljev narodnosvobodilnega gibanja. V rižarni so ubili Antona Veluščka-Matevža, Franca Segulina-Bora, Konrada Javorska-Matjaža, Franca Uršiča-Jožka itd., Lorenza Vidalijsa, Luigija Fransina, Vincenza Giganteja, Paola Retija itd.

Ena glavnih nalog Wirthoweke oddelka «R» v Trstu je bilo tudi ropanje imetja, posebno židovskega. Zaplenjene premičnine so najprej zvalčili v rižarno, od tam pa v razne kraje in za razne namene. 87) V fondu vrhovnega komisarja za operacijsko cono «Jadransko Primorje», v gradivu finančnega oddelka se je ohranilo nekaj dokumentov, ki nekoliko prikazujejo to vrsto dejavnosti Wirthoweke oddelka. Na zapornih listih, ki so jih podpisovali pripadniki tega oddelka, je za vzrok aretacije navedeno «Zid» ali «židovsko premoženje» ali «skrivanje židovskega premoženja» ali «podpiranje», pri čemer pa ni povedano koga, a gre verjetno za podpiranje Židov, in «sum bega». Iz nekega Oberhauserjevega dopisa finančnemu oddelku vrhovnega komisarja lahko ugotovimo, da je njegov pododdelek «R I» reševal tudi vprašanje zaplembe židovskega imetja. 88) Iz dopisa finančnega referenta pri nemškem svetovalcu za kvarnersko pokrajino na Reki 5. 6. 1944 izvem, da je «vodja akcije R pri višjem vodji SS in policije na Reki pred približno enim mesecem

Nogometni enajsterici Primorja in Zarje sta v nedeljo v 2. kolu druge amaterske lige odigrali prvi letošnji slovenski derbi, ki se je končal brez gola in sta se morali tako obe moštvi zadovoljiti le s točko

OB KONCU SEZONE

KOŠARKA

NA TURNIRJU «TIVOLI 74»

Ljubljanska Olimpija osvojila prvo mesto

Najboljši strelec je bil Vinko Jelovac

Ljubljanska Olimpija je osvojila prvo mesto na tradicionalnem mednarodnem košarkarskem turnirju v Ljubljani «Tivoli 74». V finalni tekmi za 1. mesto so Ljubljančani premagali Lokomotivo iz Zagreba s 96:95 (53:43). Najboljši strelec med domačini je bil Vinko Jelovac, ki je dosegel 27 točk, med gosti pa Knego (30). Povsem odpovedal je Plešač, ki je zbral le štiri pike.

V finalni tekmi za 3. mesto pa je Dinamo Tbilisi premagal SP Federale s 86:67 (46:37). V vrstah Federaleja je igral tudi bivši član Ignisa Manuel Raga, ki je bil najboljši strelec z 28 točkami.

Končna lestvica turnirja «Tivoli 74»: 1. Olimpija Ljubljana, 2. Lokomotiva Zagreb, 3. Dinamo Tbilisi, 4. SP Federale Lugano.

B. F.

BALINANJE

Na mednarodnem turnirju

Gaja se v Ljubljani ni uvrstila v finale

Premagala je le ekipo iz Pulja - Zmaga Slovenije

V nedeljo se je končal v Ljubljani dvodnevni tradicionalni balinarski turnir za «Memorial Remea Bassina» na katerem je nastopilo kar 20 ekip iz vse Jugoslavije in Italije.

Zamejske Slovence je zastopala ekipa Gaje, ki tokrat ni imela sreče, da bi se uvrstila v finalno kolo. Gajevci so po spodbudnem začetku, ko jim je lepo uspelo izločiti istrsko ekipo iz Pulja, v nadaljevanju popustili in so morali proti solidni četverici Gorenjske zapustiti balinarsko stezo poraženi.

Pred vsemi je izstopala Slovenija, ki je tudi zasedla prvo mesto, ko je v finalu s precejšnjo lahkoto odpravila presenetljivo italijansko ekipo iz Trizica. Organizatorji, Ljubljanska Zarja, je bila 3., četrta pa Gorenjska. Od primorskih ekip so se najbolj izkazali Sežanec.

Gaja je nastopila v naslednji postavi: Stojan Zagar, Dario Gugelj, Tomo Pečar in Karel Guštin.

Rezultati finalnega dela:

Slovenija — Monfalcone (Tržič) 13:1
Italija — Nova Gorica 13:1
Sežana — Gorenjska 13:9
Stajerska — Ljubljana (mlad.) 13:8

Lestvica najboljših:

1. Slovenija

2. Monfalcone (Tržič)

3. Zarja Ljubljana

4. Gorenjska
5. Sežana
6. Nova Gorica
7. Stajerska
8. Ljubljana (mladinci) itd.

D. G.

NOGOMET

Danes in jutri bo v Jugoslaviji na sporedu 9. kolo prve zvezne nogometne lige.

Novi Sad: Vojvodina — Bor
Kragujevac: Radnički — Rijeka
Sarajevo: Željezničar — C. zve.

Mostar: Velež — Vardar

Niš: Radnički — Sarajevo

Beograd: Partizan — Sloboda

Zenica: Čelik — Hajduk

Pari tujinskega kola (ob 15. uri)

Beograd: Beograd — Proleter

Zagreb: Dinamo — Olimpija

Na lestvici vodi trenutno beograd-

ska Crvena zvezda, ki ima 14 točk.

Ljubljanska Olimpija je na 7. mestu z osmimi točkami.

ŠAH

Korčnoj zbolel

Deseto partijo finalnega dvoboja kandidatov za svetovnega prvaka med Karpovom in Korčnjem so morali preložiti, ker je Korčnoj zbolel. Odigrali jo bodo danes.

84) Carlo Schiffrer: La Risiera, v reviji Trieste, VIII/44, julij-avgust 1961, str. 21-24.

85) Arhiv IZDG, fond Komisije za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev za Slovenijo (navajam: KZ), fasc. 901/VI.

86) Glej op. 84!

87) S. Bon Gherardi, n. d., str. 230-238.

88) S. Bon Gherardi, n. d., fotokopija Oberhauserjevega dopisa 8. aprila 1945.

89) Arhiv IZDG, fond vrhovnega komisarja za «Operacijsko cono Jadransko Primorje», (navajam OK OZAK), fasc. 227, dopis dr. Rassmanna 5. 6. 1944.

90) Arhiv IZDG, fond OK OZAK, fasc. 227, Oberhauserjev dopis 18. 7. 1944.

(Nadaljevanje sledi)

Nov uspeh Jugoslovancev na Himalaji

Vrh skoraj 8.000 m visoke gore Kangbačen so osvojili še trije slovenski alpinisti

Kot je sporočilo nepalsko zunanje ministrstvo iz Katmanduja je dosegla jugoslovanska himalajska odprava v Nepal še en uspeh. Po tem ko so se na vrh 7.902 m visoke gore Kangbačen pred dnevi povzpeli trije slovenski alpinisti Stanislav Belak, Roban Robas in Peter Ščetin, je 5. t.m. stopila na vrh tega himalajskega velikana

še ena naveza te odprave, v kateri so bili Franc Jeromen, Marjan Manfreda in Janez Dovžan.

Ker je že prvi vzpon naletel na mednarodnem alpinističnem svetu na izreden odmev, zlasti ker je bil prvič izveden podvodno v tem obdobju, lahko rečemo, da je vzpon še ene naveze iste odprave na vrh gore le še potrdil izredno izurje-

nost in sposobnost slovenskih alpinistov, ki so si z obema vzponoma še bolj utrdili svoj ugled med poznalci vzponov v visoka gorstva.

Ker nepalsko zunanje ministrstvo trenutno še ni sporočilo podrobnosti o drugem vzponu, potaknosti se niso znane, vsekakor pa lahko rečemo, da je to verjetno eden največjih dosedanjih uspehov sloven-

skega in jugoslovanskega alpinizma. Sploh. Na sliki so člani odprave, pred svojim odhodom iz Ljubljane, 5. avgusta letos. Odpravo so sestavljali: Andrejčič, Belak, Cednik, Dovžan, Gradisar, Jeromen, Manfreda, Polak, Robas, Smolej, Ščetin, Trobešek, dr. Andlovic, dr. Sokič, Jerin, Riedl in (vodja) Škarja.

Zanimiva je tale ugotovitev: «Vrata celice št. 1 so v notranjosti obdana z gumijastim okvirjem tako da ne dopuščajo v notranjost zraka. V steni sta pribita 2 železna droga. V eni steni je udi malo, na gosto omreženo okence 30x30 cm veliko, skozi katero gre mala cev. V celici št. 2 je veliko korito na tri kraje razdeljeno.» Komisija je ugotovila, da je skupno 17 celic, in sicer v eni vrsti 11, v drugi pa 6 in da so te celice na novo zgradili v rižarni. 85)

Nasproti zaporov je bilo na desni strani (glede na vhod) poslopje s krematorijem. Ze to,

